రజతోత్సవ భవ్య దీప్తితో ఏపిమాస్ !

CELEBRATING 25 apmas EMPOWERING COMMUNITIES SILVER JUBILEE Estd: 2001

MAHILA SADHIKARATHA

apmas

మహిళా సాధికారత

స్వయంసహాయ ఉద్యమ సమాచార తెలుగు మాస పత్రిక

సంపుటి :24 సంచిక:11 రంగారెడ్డి జులై 2026 పేజీలు : 36 వెల : రూ. 10/-

ఏపిమాస్‌కు ప్రాణప్రతిష్ఠచేసిన ప్రాతఃస్మరణీయులు!

విజయ్ మహాజన్

కొప్పుల రాజు

పి కోటయ్య (తొలిచైర్మన్)

సి ఎస్ రెడ్డి (వ్యవస్థాపక సి ఇ ఓ)

కె మాధవ రావు (ప్రస్తుత చైర్మన్)

ఎస్ పి టకర్

నందితా రే

నాడు

తొలి 'వెలుగు' : ఏపిమాస్ తొలినాళ్ళలో ఎన్‌జి ఓల రాష్ట్ర స్థాయి సమావేశ నిర్వహణ

నేడు

తాజా మలుపు: ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయ శాఖతో ఎఫ్ పి ఓల బలోపేతంపై ఒప్పందం

అభినందనలు, శుభాకాంక్షలు!

జయేష్ రంజన్

జి ఆర్ చింతల

సుశీల చింతల

అనితా రామచంద్రన్

జనార్దనరెడ్డి

ఉదయ్ భాస్కర్

ఏపిమాస్ ప్రధాన కార్యాలయం

సుస్థిరాభివృద్ధి సంకేతం

నాబార్డ్ సౌజన్యంతో ....

NABARD

ఏపిమాస్ రజతోత్సవ ప్రత్యేక సంచిక

నేల ఆరోగ్యం - ఉత్పాదకత పెంపుదల

ఆరోగ్యంగా ఉన్న నేలకు ప్రతికూల పరిస్థితులను తట్టుకునే బలం ఉంటుంది
నేల ఆరోగ్యంగా ఉండాలంటే, అందులో తగినంత సేంద్రియ పదార్థం ఉండాలి

చేపట్టే పనులు

లోతుగా దుక్కులు దున్నడం

మల్చింగ్

పొలంలో పచ్చి రొట్ట ఎరువు సాగు

వైవిధ్య పంటల సాగు

చెరువు మట్టి చల్లడం

పంటలమార్పిడి

జీవ ఎరువుల వాడకం

నాణ్యమైన విత్తనాల వాడకం

NABARD

మహిళా సాధికారత

సంపుటి 24 సంచిక 11

సంపాదకీయం

సమాజ హితానికి పునరంకితం !

అనంత కాల ప్రవాహంలో 25 సంవత్సరాల కాలం మహాసముద్రంలో చిన్ని నీటి బిందువు లాంటిది కావచ్చు. కాని, మానవ జీవన ప్రమాణంలో లేదా ఒక సంస్థ ప్రస్థాన క్రమంలో 25 ఏళ్ళ కాలం చిన్నదేమీ కాదు. అందునా, అది ప్రారంభ దశలోనైతే సానుకూలంగానో, ప్రతికూలంగానో మరెంతో కీలకం. ఇప్పుడు ఏపిమాస్ 25 సంవత్సరాలు పూర్తిచేసుకుని, 26 వ సంవత్సరంలో ప్రవేశిస్తున్న శుభ తరుణాన, ఒక్కసారి వెనుదిరిగి చూస్తే, గడచిన కాలాన్ని గుర్తుచేసుకుంటే, ఎన్నో అనుభూతులు, అనుభవాలు మనసులో మెదులుతాయి. సమస్యలు, సవాళ్ళు, అడ్డంకుల వంటివి సర్వసాధారణమే. కాని, వాటన్నిటిని అధిగమించి, చెప్పుకోదగిన సత్ఫలితాలను సాధించడం సంతృప్తిని కలిగిస్తుంది. ఆశయాలు, ఆశయ సాధన మార్గాలు పరిస్థితులకు అనుగుణంగా కొన్ని మార్పుచేర్పులకు గురికావలసి వచ్చినా, ఏపిమాస్ అశించే అంతిమ గమ్యంలో, పాటించే విలువలలో , అంకిత భావంలో ఈ 25 ఏళ్ళలో ఏ కొద్దిపాటి వ్యత్యాసంకూడా లేదు. ఏ రూపంలోనైనా, సమాజ హితమే ఏపిమాస్ అభిమతం! ప్రధానంగా మహిళా సాధికారతతో కూడిన పేదరిక నిర్మూలన ఏపిమాస్ ఆశించే మహదాశయం, చేరుకోవాలనుకునే అంతిమ గమ్యం! ఏ ప్రాజెక్టులను చేపట్టినా, ఏ కార్యక్రమాలను నిర్వహించినా, ఏ ఆలోచన చేసినా, ఏ వ్యూహాన్ని అనుసరించినా ఈ ఫలితంకోసమే. మహిళా సాధికారత అయినా, పేదరిక నిర్మూలన అయినా వ్యక్తిగతంగా, కుటుంబపరంగా, సామాజికంగా,అనేకానేక బాహ్యాంతర పరిణామాలతో కాని కొంతలోకొంత ఆయినా సాధ్యంకావు. మహిళా స్వయంసహాయ సంఘాలను సువ్యవస్థీకృతంచేసి, సుస్థిరాభివృద్ధి పథంలో ముందడుగు వేసేలా చూడడంతో మొదలైన ఏపిమాస్ సేవా కార్యక్రమాలు, స్వయం నియంత్రణ ఉద్యమాన్ని చేపట్టినా, మాతాశిశు ఆరోగ్య సంరక్షణ, పోషకాహార లోప నివారణ, నీరు, పారిశుధ్యం, జీవనోపాధుల పెంపుదల, గ్రామీణ వ్యాపారాల ప్రోత్సాహం, బంగారు కుటుంబాలకు చేయూత, వాటర్ షెడ్ల నిర్వహణ, పాడిపంటలు, వాతావరణ హిత గ్రామాలు, ఎఫ్ పి ఓల అభివృద్ధి, నైపుణ్యాభివృద్ధి కేంద్రాల ఏర్పాటు, విద్యాలయాలలో మౌలిక వసతుల కల్పన ... యిలా ఏ ప్రాజెక్టు చేపట్టినా అవి అన్నీ , ముందే ప్రస్తావించిన ఏపిమాస్ అంతిమ గమ్యానికి అనుగుణమైనవే, దోహదం చేసేవే. క్లుప్తంగా యిదీ ఏపిమాస్ సేవా పథం ఆంతర్యం! ఏపిమాస్ 25 సంవత్సరాల లేదా రజతోత్సవ వేడుకల సందర్భం, ఏపిమాస్ వ్యవస్థాపక సి ఇ ఓగా నాకు ఎంతో వినమ్రతను కలిగించే క్షణంగా భావిస్తున్నాను. గత 25 సంవత్సరాలుగా నేను ఇక్కడ ఉన్నాను. ఈ 25 సంవత్సరాల ప్రయాణం నేర్చుకునే ప్రయాణం, ఉత్సాహభరితమైన ప్రయాణం, సంతృప్తిని ఇచ్చిన ప్రయాణం. ఎందుకంటే ఈ ప్రయాణం ప్రభావవంతంగా సాగింది, ఈ 25 సంవత్సరాలుగా సంస్థకు నాయకత్వం వహిస్తూ, ముఖ్యంగా ఏపిమాస్ మహదాశయానికి, దార్శనికతకు, లక్ష్యాలకు గాఢంగా కట్టుబడిన డైరెక్టర్ల బోర్డుతో కలిసి పనిచేసే అవకాశం నాకు లభించింది.వారందరూ ఏపిమాస్‌ను భారతదేశంలో ఒక విలువైన, విశ్వసనీయ సంస్థగా తీర్చిదిద్దడంలో అపారమైన సహకారం అందించారు. ఈ 25 సంవత్సరాల ప్రయాణంలో, సంస్థ వ్యవస్థాపక సి ఇ ఓగా నేను బోర్డు మరింత బలంగా, మరింత చురుకుగా, మరింత సహాయకారిగా మారడాన్ని చూశాను.ఈ ప్రయాణంలో యిటు ఏపిమాస్ పాలకవర్గం మార్గదర్శనం, తోడ్పాటుతో పాటు, ఎన్నెన్నో సంస్థలు, వ్యవస్థలు, ఎందరెందరో అధికారులు, అనధికారులు, భాగస్వాములు, దాతృత్వ సంస్థలు, శ్రేయోభిలాషులు అందించిన సహాయం, సలహా సంప్రతింపులు ఎన్నటికీ మరువలేనివి. వారందరికి శతాధిక ధన్యవాదాలు. ఈ 25 ఏళ్ళలో వందమందికి పైగా పాలకవర్గ సభ్యుల మార్గదర్శనాన్ని ఏపిమాస్ పొందగలిగింది. దాదాపు 900 మంది ఉద్యోగులతో ఏపిమాస్ అనుబంధాన్ని కలిగివుంది. అంకిత భావంతో పనిచేసే సిబ్బంది తోడ్పాటు ఏపిమాస్ వేసిన ప్రతి అడుగులో, చేపట్టిన ప్రతి కార్యక్రమంలో స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. బాధ్యతను మించి వారందించిన ఆత్మీయ సహకారాన్ని ఏ కొలమానంతో కొలవగలం? నేర్చుకున్న ఈ అనుభవం, సాధించిన ఈ ప్రగతి అందిస్తున్న ఆత్మవిశ్వాసంతో , ధైర్యస్థైర్యాలతో సమాజహితంకోసం ప్రగతి పథంలో మరెన్నో ముందడుగులు వేయడానికి ఈ చిరస్మరణీయ సందర్భంలో ఏపిమాస్ పునరంకితమవుతున్నది. ఆశీర్వదించండి, అండగా నిలవండి. కలసి మెలసి మరింత మెరుగైన సమాజాన్ని ప్రపంచానికి కానుకగా యిద్దాం!

టి. చంద్రశేఖర రెడ్డి

Edited, Printed, Published and owned by T.Chandra Sekhar Reddy; Printed at Kala Jyothi Process Pvt Ltd, Plot No.CFC-1&2, Survey No.18, E-city, SEZ, General Industrial Park, Raviryal and Srinagar, Maheswaram, Ranga Reddy District, Telangana - 501359 and Published at Mahila Abhivruddhi Society, Andhra Pradesh (APMAS), Plot No.11&12,HUDAColony, Tanesha Nagar, Near DreamVally, Manikonda,Ranga Reddy District,Telangana-500089. Editor:T.Chandra Sekhar Reddy

ముందు నీవేమిటో తెలుసుకో, ఆపై నిన్ను నీవు మలుచుకో ; నీ సృష్టికర్తవు నీవే !

మహిళా సాధికారత

ఎడిటర్ : **టి.చంద్రశేఖర రెడ్డి** అసోసియేట్ ఎడిటర్ : **జె.వి. కృష్ణమూర్తి**

ఎడిటోరియల్ కమిటి: **జి. శ్రీనివాస్, ఎల్. భవాని, ఆర్ రమాదేవి, ఎం. భార్గవి, కె శ్రీనివాస్, ఆర్ బ్రహ్మాచారి**

కంపోజింగ్, డిజైనింగ్ : ఎన్. రమాదేవి , కన్సల్టెంట్ : కె. రఘురామరాజు

సాంకేతిక సహకారం: క్రిస్టోఫర్ వసంత్

లోపలి పేజీలలో ....

- సంఘటిత స్వయంశక్తి ప్రేరణకర్తగా పావు శతాబ్ది! 05
- పి 4 ఫలాలు అందుకుంటున్న 'బంగారు కుటుంబాలు' 09
- పారిశుధ్యం, పరిశుభ్రతను పెంచే 'వాష్' ప్రాజెక్ట్ 10
- మాతాశిశు ఆరోగ్యం, పోషకాహారం ప్రాజెక్టు 11
- సమాఖ్యల సుస్థిరాభివృద్ధికి స్వయం నియంత్రణ ఉద్యమం! 13
- వ్యవసాయం, ఉద్యాన రంగాలపై ప్రత్యేక దృష్టి 14
- రజతోత్సవ శుభాకాంక్షల సుమగంధం! 15
- 25 వసంతాలు ... 25 కీలక ఘట్టాలు! 18
- ఆహార, పశుగ్రాస భద్రతను పెంచే 'పాడి పంటలు' 21
- రాయలసీమ జలవనరుల అభివృద్ధి కార్యక్రమం 22
- వ్యవసాయ రంగంలో మహిళల సాధికారత ఆజీవ! 23
- ఏపిమాస్ పాలక వర్గం .... నాటి నుంచి నేటి వరకు 24
- ఏపిమాస్ సంస్థ ఉద్యోగులు ... నాటి నుంచి నేటి వరకు 27

'మహిళాభివృద్ధి సొసైటీ' (ఏపిమాస్)

'మహిళా సాధికారత' పత్రిక మాతృసంస్థ మహిళాభివృద్ధి సొసైటీ. దీనిని ఏపిమాస్ అని, మాస్ అని కూడా సంక్షిప్తంగా పిలుస్తారు. 2001జూన్ 14 వ తేదీన పబ్లిక్ సొసైటీగా మహిళాభివృద్ధి సొసైటీ హైదరాబాద్ ప్రధాన కార్యాలయంగా ఏర్పాటైంది. తెలుగు రాష్ట్రాలలో, మన దేశంలోని ఇతర అనేక రాష్ట్రాలలో మహిళా స్వయంసహాయ సంస్థల సుస్థిరాభివృద్ధికి విశేష సేవలను అందించిన ఈ సంస్థ ప్రస్తుతం రైతుల అభ్యున్నతికి, పర్యావరణ పరిరక్షణకు, ఆదర్శ గ్రామాల నిర్మాణానికి, స్వయంసహాయ సంస్థల స్వయం నియంత్రణకు గణనీయమైన కృషి చేస్తున్నది. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు ప్రధాన కార్యదర్శిగా పని చేసి పదవీ విరమణ చేసిన శ్రీ కె. మాధవరావు ఛైర్మన్‌గా వివిధ రంగాలలో విశేషానుభవం గడించిన ప్రముఖులు ఈ సంస్థ పాలకవర్గంలో వున్నారు. సంస్థ వ్యవస్థాపక సి ఇ ఓ శ్రీ సి ఎస్ రెడ్డి ఎండి గా, సిఇఓ గా వున్నారు. ప్రస్తుతం ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణా, బీహార్‌లలో కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తున్న ఈ సంస్థకు ప్రధాన కార్యాలయంతో పాటు, ఒక ప్రాంతీయ కార్యాలయం, 21 క్షేత్ర కార్యాలయాలు వున్నాయి. దాదాపు 250 మందికి పైగా సిబ్బంది వున్నారు. ప్రజలకు అవగాహన కలిగించడం కోసం 'మహిళా సాధికారత' పత్రికతో పాటు వివిధ వైజ్ఞానిక పుస్తకాలను, ఈ సంస్థ ప్రచురిస్తుంటుంది.

ప్రోత్సాహక చందా		
ఏడాదికి	:	రూ. 110
రెండేళ్ళకు	:	రూ. 200
మూడేళ్ళకు	:	రూ. 280

ప్రకటన ఛార్జీలు		
మల్టీకలర్ ఫస్ట్ పేజి (సగం)/బ్యాక్ పేజి(పూర్తి)	:	రూ. 25,000
మల్టీకలర్ ఇన్‌సైడ్ కవర్ పేజి (పూర్తి)	:	రూ. 15,000
బ్లాక్ అండ్ వైట్ లోపలి పేజి (పూర్తి)	:	రూ. 10,000

చందాలు లేదా ప్రకటనలకోసం పంపే డిడిలను 'ఏపిమాస్ -హైదరాబాద్' పేరుమీద పంపాలి

మహిళా సాధికారత, ఏపిమాస్ కార్యాలయం, ప్లాట్ నెం.11-12, హుడా కాలని, తానీషా నగర్,
డ్రీమ్‌వ్యాలీ దగ్గర, మణికొండ, రంగారెడ్డి జిల్లా, హైదరాబాదు-500089. ఫోన్ : 08413-403118
Web: www.apmas.org, E Mail: info@apmas.org

ఆశాభావం అన్నిటినీ అనుకూలంగా మార్చే మంత్రదండం కాదు, దేనికైనా నిన్ను సిద్ధంచేసే మనోబలం !

సంఘటిత స్వయంశక్తి ప్రేరణకర్తగా పావు శతాబ్ది!

స్వావలంబన సంస్థలకు చేయూతనిస్తూ, సాధికార జీవితాలను ఆవిష్కరిస్తూ ఏపిమాస్ విజయ ప్రస్థానం

– జె వి క్రిష్ణమూర్తి

పరస్పర సహాయంతో కూడిన సంఘటిత స్వయంశక్తి ప్రాతిపదికగా మహిళలకు, పేదలకు, గ్రామీణులకు, పట్టణ పేదలవాడల వారికి, రైతులకు, విద్యార్థులకు, ప్రగతి పథ సహభాగస్వామ్య బంగారు కుటుంబాలకు తమ సంస్థల గురించి, తమ జీవనోపాధులను మెరుగుపరచుకునే మార్గాల గురించి, అదనపు బ్రతుకుదెరువులను ఏర్పాటు చేసుకునే

అవకాశాల గురించి, తమ కుటుంబ సభ్యుల ఆరోగ్య సంరక్షణకు అనుసరించవలసిన పద్ధతుల గురించి, తమ ఉనికికి, అభ్యున్నతికి మూలమైన తమ గ్రామాలను ఆదర్శ గ్రామాలుగా , తమ విద్యాసంస్థలను ఉత్తమ విద్యాబోధనకు అనువైన విజ్ఞాన కేంద్రాలుగా తీర్చిదిద్దుకునే విధానాల గురించి, ప్రభుత్వ-ప్రైవేటు-ప్రజా ఉమ్మడి భాగస్వామ్యం ద్వారా పేదరిక నిర్మూలనకు సాగుతున్న బృహత్ కార్యక్రమం గురించి సరైన అవగాహన కలిగిస్తూ, వారిలోని నైపుణ్యాలను వెలికితీసి, వాటికి మెరుగులు దిద్దుతూ, నిర్దిష్టమైన గమ్యంతో, విస్పష్టమైన గమనంతో స్వచ్ఛంద సేవారంగంలో 25 సంవత్సరాల ప్రస్థానాన్ని ఫలప్రదంగా పూర్తిచేసుకుని, తాను చేపడుతున్న అన్ని రంగాలలో మరింత ప్రభావోత్పాదకంగా కృషిచేయాలన్న ప్రగాఢ సంకల్పంతో 26 వ వసంతంలోకి అడుగుపెడుతున్నది 'ఏపిమాస్ 'అనే చిరునామంతో పిలువబడే 'మహిళా అభివృద్ధి సొసైటీ , ఆంధ్రప్రదేశ్ '!

స్వయంసహాయ బలాన్ని చాటిచెప్పి, పేదలను ముఖ్యంగా మహిళలను పేదరికంనుంచి బయటకు తేవాలన్న తపన, ఆ ఆశయాన్ని నెరవేర్చుకోవడానికి ఎంచుకున్న మార్గం పట్ల అఖండ విశ్వాసం... బహుశ ఈ ప్రధాన చోదకశక్తులే 'మహిళా అభివృద్ధి సొసైటీ'ని 25 ఏళ్ళ క్రితం 2001 జులై ఒకటవ తేదీన మొదటి ముందడుగు వేయించాయి. మరిన్ని అడుగులకు దన్నుగా నిలిచాయి. మహిళాభివృద్ధితో మొదలైన ప్రస్థానం క్రమేణా గ్రామాభివృద్ధి, పట్టణాభివృద్ధి, పర్యావరణాభివృద్ధి, వ్యవసాయాభివృద్ధి, విద్యాభివృద్ధి, ఆరోగ్యాభివృద్ధి, సామాజికాభివృద్ధి ... యిలా 'మహిళాభివృద్ధి సొసైటీ' గమనం వివిధ రంగాల సమగ్రాభివృద్ధి దిశగా సాగుతున్నది. ఆశయానికి తోడు అనుభవం నేర్పిన పాఠాలు, ప్రతి సమస్యకు సానుకూల పరిష్కారాన్ని అన్వేషించి, అనుసరించే నేర్పు ఈ సంస్థకు మరింత వాస్తవిక దృక్పథాన్ని, క్షేత్రస్థాయిలో మరింత ప్రభావోత్పాదకంగా కార్యక్రమాలను నిర్వహించగలిగిన ఓర్పును, నైపుణ్యాన్ని అందించాయి. అందుకే ఈ సంస్థ గమనంలో అంతటి విజయం, సేవలకు అంతటి ఆదరణ! అంతటి నమ్మకం!

ప్రతి మనిషీ తన నోటిలో దాగి వుంటాడు. ఎదుటివారికి నీవేమిటో తెలియాలంటే నీ నోరు విప్పవలసిందే

ఎస్ హెచ్ జి సమాఖ్యలకు పురస్కారాలు

నాబార్డ్, ఎస్‌బీఐ, తదితర సంస్థల భాగస్వామ్యంతో అత్యుత్తమ స్వయం సహాయ సమాఖ్యలను సత్కరించే జాతీయ స్థాయి పురస్కారాలను 2021లో ప్రారంభించింది. ఇప్పటి వరకు 5 పర్యాయాలుగా ఈ సత్కార మహా సమ్మేళనాలను నిర్వహించి, 13 రాష్ట్రాలకు చెందిన 54 అత్యుత్తమ స్వయం సహాయ సమాఖ్యలకు అవార్డులను అందించింది.

నేపథ్యం

1990 దశకం చివరి సంవత్సరాలలో, అప్పటి ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం స్వయంసహాయ సంఘాల మహిళలకు తగిన రుణ సదుపాయం కల్పించడానికి ఒక బ్యాంకును ఏర్పాటు చేయాలని భావించింది. ఇందుకు అవసరమైన నియమ నిబంధనలను రూపొందించడానికి నాబార్డ్ ఛైర్మన్ గా పదవీ విరమణ చేసిన శ్రీ పమిడి కోటయ్య నాయకత్వంలో, ఐ ఏ ఎస్ అధికారులు శ్రీ యుగంధర్, శ్రీ ఎస్ పి టకర్ , బేసిక్స్ వ్యవస్థాపకులు శ్రీ విజయ్ మహాజన్, డాక్టర్ నందితా రే, కేర్ ఇండియా ఆంధ్రప్రదేశ్ డైరెక్టర్ శ్రీ సి ఎస్ రెడ్డి తదితర నిపుణులతో కూడిన ఒక ఉన్నత స్థాయి సలహా సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. ఈ సంఘం వివిధ ప్రతిపాదనలను కూలంకషంగా పరిశీలించి, స్వయంసహాయ మహిళలకు రుణ సహాయంతో పాటు, సామర్థ్యం పెంపు కార్యక్రమాలను కూడా నిర్వహించడం ఎంతైనా అవసరమని, ఇందుకోసం అప్పుడే ఏర్పాటైన 'గ్రామీణ పేదరిక నిర్మూలన సంస్థ ' (సెర్ప్) తో కలసి పనిచేయగల ఒక సంస్థను ఏర్పాటు చేయాలని తీర్మానించాయి. ఆ తీర్మానానికి అనుగుణంగా శ్రీ పమిడి కోటయ్య ఛైర్మన్ గా, శ్రీ సి ఎస్ రెడ్డి ముఖ్య కార్య నిర్వహణాధికారిగా 'మహిళాభివృద్ధి సొసైటీ–ఆంధ్రప్రదేశ్' (ఏపిమాస్) 2001 జులై 1 వ తేదీన అధికారికంగా ఆవిర్భవించింది.

దార్శనిక పాలకవర్గం

నాబార్డ్ విశ్రాంత అధ్యక్షులు శ్రీ పమిడి కోటయ్య అధ్యక్షతన తొలి పాలకవర్గం ఏర్పాటు కాగా, తర్వాత కొంతకాలానికే శ్రీ కోటయ్య స్వచ్ఛందంగా పదవీ విరమణ చేశారు. అనంతరం, ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ప్రధాన కార్యదర్శిగా పదవీ విరమణ చేసిన శ్రీ కాకి మాధవరావు ఏపిమాస్ పాలకవర్గం అధ్యక్షులుగా కొనసాగుతున్నారు. వ్యవస్థాపక సి ఇ ఓ గా బాధ్యతలు చేపట్టిన నిత్యచైతన్య శీలి, నిర్వాహణదక్షుడు, ఈ రజితోత్సవ ప్రస్థాన ప్రధాన కార్య నిర్వాహకుడు శ్రీ సి ఎస్ రెడ్డి ఈ 25 ఏళ్ళుగా ఏపిమాస్ సారథ్య బాధ్యతలు వహిస్తున్నారు. ఏపిమాస్ యింత సమర్థంగా, యింతటి ప్రభావోత్పాదక సంస్థగా ఎదగడానికి

ఏపిమాస్ మహదాశయం (విజన్)-2030

అట్టడుగువర్గాలకు చెందిన మహిళల, రైతుల,స్థానిక సామాజిక వర్గాల నేతృత్వంలో, వారి సామాజిక, ఆర్థిక పురోగతికి దోహదంచేస్తూ, స్వావలంబనతో, అభివృద్ధిపథంలో పనిచేసే సంస్థలకు వివిధ రకాల సేవలను , సానుకూల జీవనోపాధులను అందించే సమన్వయకర్తగా ఏపిమాస్ ఆవిర్భావం.

ఆశయ సాధన మార్గం (మిషన్)

2030 నాటికి ఏపిమాస్ బహుళ వాటాదారుల భాగస్వామ్యంలో నవీకరణలను, సుస్థిర జీవనోపాధులను సమకూర్చే సంస్థాగత నమూనాలను పరిచయంచేస్తూ, క్రమబద్ధమైన పరివర్తనకోసం కృషిచేసే అత్యాధునిక వనరుల సంస్థగా 10 లక్షలకుటుంబాలను ఈ క్రింది విధంగా ప్రభావితం చేస్తుంది:

- సహ భాగస్వామ్యంలో నాణ్యతపరంగా అత్యున్నత ప్రమాణాల, కొలమానాల రూపకల్పన, ప్రోత్సాహం
- శక్తిసామర్థ్యాల పెంపుదల
- జీవావరణ సేవలు, సాంకేతిక పరిజ్ఞానం, ఆర్థికం, మార్కెట్, తదితర మౌలిక వనరుల అందుబాటు
- మహిళల నాయకత్వంలో పనిచేసే సంస్థలకు, విభిన్న సామాజిక సంస్థలకు మధ్య అనుసంధానం
- రుజువులతో కూడిన విధానపర మార్గదర్శనం

ప్రామాణిక పరిశోధనలు

88 పరిశోధన అధ్యయనాలు, 75 అంశాల వారీ ప్రచురణలు, స్వయం సహాయక సంఘాలపై మూడు ప్రామాణిక గ్రంథాలను వెలువరించి, రాష్ట్ర జాతీయ విధాన రూపకల్పనకు ఏపిమాస్ ఆధారంగా నిలిచింది.

నిబద్ధతతో, అంకితభావంతో, దార్శనికతతో వ్యవహరించే పాలకవర్గపు ఆచరణాత్మక, క్రియాశీల మార్గదర్శకత్వం ఎంతో కీలకమైనది. సంబంధిత వివిధ రంగాలకు చెందిన నిపుణులు, మేధావులు, శాస్త్రవేత్తలు, బ్యాంకర్లు, ప్రభుత్వ ఉన్నతోద్యోగుల వంటి బహుముఖ ప్రజ్ఞావంతుల కొలువుపీఠం ఈ పాలకవర్గం.

అన్ని రాష్ట్రాలలో, విదేశాలకు కూడా ...

సెర్ప్, మెప్మా, నాబార్డ్ తదితర సంస్థల తోడ్పాటుతో, డి ఎఫ్ ఐ డి, జి ఐ జడ్, డి జి ఆర్ వి, ఫోర్డ్‌ఫౌండేషన్ వంటి సంస్థల ప్రోత్సాహంతో, కొన్ని ఇతర భాగస్వామ్య సంస్థల సహకారంతో మనదేశంలో దాదాపు అన్ని రాష్ట్రాలకు ఏదో ఒక రూపంలో తన సేవలను అందించిన ఖ్యాతి 'మహిళా అభివృద్ధి సొసైటీ'ది . ఇంతేకాదు బంగ్లాదేశ్, కెనడా, ఇథియోపియా, జర్మనీ, కెన్యా, మైనమార్, థాయ్‌లాండ్, యునైటెడ్ కింగ్‌డమ్, వియత్నాం వంటి విదేశాలు కూడా ఏపిమాస్ సేవలను పొందినవే!

లక్షలాది కుటుంబాలకు తోడ్పాటు!

గ్రామీణ స్వయంసహాయ సంఘాలకు శిక్షణ యిచ్చి వాటి నిర్వహణ తీరును మెరుగుపరచడం, వాటి పనితనాన్ని, సామర్థ్యాన్ని బేరీజువేసి, నిగ్గుతేల్చి, ఏ స్వయంసహాయ సంఘం లేదా సమాఖ్య స్థాయి ఏమిటో నిర్ణయించడంతో మొదలైన ఏపిమాస్ సేవారంగం ఆ తర్వాత పట్టణాలకు విస్తరించింది. వాటర్‌షెడ్‌లు, సహజ వ్యవసాయం, హరిత నవీకరణ కేంద్రాల (జి ఇ ఎస్) ఏర్పాటు, వ్యవసాయ ఉత్పత్తిదారుల సంస్థల (ఎఫ్ పి ఓ) ఏర్పాటు, శుద్ధ జల కేంద్రాల నిర్వహణ, నీటి నాణ్యత పరిశీలన, మాతాశిశువులు, కౌమార బాలికల ఆరోగ్య సంరక్షణ చర్యలు, ఆదర్శ గ్రామాల నిర్మాణం, ప్రకృతి

నిర్వహించిన ప్రాజెక్టులు, కార్యక్రమాలు

ఏపిమాస్ తన ఈ 25 ఏళ్ళ సేవా ప్రస్థానంలో ఎన్నో ప్రాజెక్టులను అమలు చేసింది. మరెన్నో కార్యక్రమాలను నిర్వహించింది. వాటిలో కొన్ని స్వయంగా మరికొన్ని భాగస్వామ్యంలో నిర్వహించినవి. సాంకేతిక సహకారానికి, మార్గదర్శనానికే పరిమితమైనవి కాగా, మరికొన్ని క్షేత్రస్థాయిలో ఆచరణాత్మకంగా సాగినవి. అవేమిటో ఈ జాబితా తెలుపుతుంది. వీటిలో ముఖ్యమైన కొన్నిటి గురించి క్లుప్తంగా యిదే సంచికలో 'ఏపిమాస్ కార్యాచరణ పథం' శీర్షికన మరికొంత వివరంగా తెలుసుకోవచ్చు. అవేమిటో చ

- స్వయంసహాయ సంఘాల,సమాఖ్యల బలోపేతం
- స్వయం నియంత్రణ ఉద్యమం
- ఆదర్శ స్వయంసహాయ సమాఖ్యల నిర్మాణం
- నీరు, పారిశుధ్యం, ఆరోగ్యం (వాష్ ప్రాజెక్ట్)
- పట్టణ పోషకాహారం, లైంగిక సమానత్వం
- రాయలసీమ జలజీవని పథకం
- ఆజీవ
- వాతావరణ హిత గ్రామాలు
- రైతు సేవా కేంద్రాలు
- హెచ్ హెచ్ ఏ ఐ
- ఉద్యాన వనాల ప్రాజెక్టు
- పాడిపంటలు
- ఎఫ్ పి ఓలు
- గ్రామీణ వ్యాపారాల ప్రోత్సాహక పథకం
- సి బి బి ఓ ప్రాజెక్టులు
- ఆదర్శ గ్రామాల నిర్మాణం
- వాటర్‌షెడ్ల అభివృద్ధి
- గో గ్రీన్ గ్రో గ్రీన్ (జి4) ప్రాజెక్ట్
- జీవనోపాధుల పెంపుదల
- నైపుణ్యాభివృద్ధి కేంద్రాల నిర్వహణ
- బంగారు కుటుంబాల'కు చేయూత (పి4 ప్రాజెక్ట్)
- విద్యా సంస్థలలో మౌలిక వసతుల కల్పన

వ్యవసాయానికి ప్రోత్సాహం, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ప్రతిష్ఠాత్మకంగా చేపట్టిన ప్రభుత్వ-ప్రైవేటు-ప్రజా ఉమ్మడి భాగస్వామ్య కార్యక్రమంలో 'బంగారు కుటుంబాల' ఉజ్వల భవిష్యత్తుకు మార్గదర్శనం ...ఇలా వివిధ సంబంధిత రంగాలకు విస్తరించి, యిప్పటికే 4.7 లక్షల కుటుంబాలకు తోడ్పాటు అందిస్తూ, మరెందరికో చేయూతనిచ్చే స్థాయికి ఎదిగింది. అంటే సంస్థల మెరుగుదలతో ప్రారంభమైన ఏపిమాస్ ప్రస్థానం మొత్తం సామాజిక వ్యవస్థ అభ్యున్నతిలో కీలక భాగస్వామిగా సమగ్రతను సంతరించుకున్నది.

చేపట్టిన ఏ కార్యక్రమాన్నయినా పూర్తిగా దృష్టి కేంద్రీకరించి (ఫోకస్), సమర్థంగా నాణ్యంగా, లబ్ధిదారులకు దీర్ఘకాలిక ప్రయోజన దాయకంగా నిర్వహించాలన్నదే ఏపిమాస్ ఆకాంక్ష. అందుకు అనుగుణంగా ఎప్పటికప్పుడు అవసరాలను, అవకాశాలను, తన శక్తిసామర్థ్యాలను, అనుభవాలను అంచనా వేసుకుంటూ ముందుకు సాగుతుంటుంది. ఆ ప్రాతిపదికగా ఇప్పుడు ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణా, బీహార్ రాష్ట్రాలలో ఏపిమాస్ వివిధ కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తున్నది.

జాతీయ స్థాయిలో ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణా, బీహార్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, నాబార్డ్, అరబిందో ఫార్మా, స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా, మరికొన్ని సంస్థ లు ; అంతర్జాతీయ స్థాయిలో జర్మనీకి చెందిన జి ఐ జడ్, డి జి ఆర్ వి, బ్రెడ్ ఫర్ ది వరల్డ్, అమెరికాకు చెందిన బి ఎం జి ఎఫ్, కెనడాకు చెందిన కోడి ఇంటర్నేషనల్, లక్సెంబర్గ్ కు చెందిన ఏ ఇ ఐ ఎన్ ఇ తదితర సంస్థలు ఏపిమాస్‌కు సహకారం అందిస్తున్నాయి.

ఫలప్రదమైన సేవలతో రజతోత్సవాన్ని పూర్తిచేసుకుని, స్వర్ణోత్సవం దిశగా తన సేవా ప్రస్థానాన్ని ద్విగుణీకృతోత్సాహంతో, చెదరని అంకితభావంతో కొనసాగించడానికి పునరంకితమవుతున్న ఏపిమాస్ మరిన్ని ఘన విజయాలు సాధిస్తూ, మరెందరి అభ్యున్నతికో ఆధారంగా, బాసటగా, చోదక శక్తిగా నిలవగలదని ఆశించవచ్చు. ■

ఏపిమాస్ భాగస్వామ్య, దాతృత్వ సంస్థలు

1. **జాతీయ , గ్రామీణాభివృద్ధి భాగస్వాములు**
   ➢ నాబార్డ్ , ఎన్ఆర్ఎల్ఎం , ఎస్ఆర్ఎల్ఎంలు
2. **ప్రారంభ దశలో సంస్థాగత , దాతృత్వ మద్దతుదారులు**
   ➢ ఫోర్డ్ ఫౌండేషన్ , డీఎఫ్ఐడీ - యునైటెడ్ కింగ్‌డమ్ , కేర్ ఇండియా
3. **అంతర్జాతీయ భాగస్వామ్యాలు , సాంకేతిక సహకార సంస్థలు**
   ➢ డీజీఆర్‌వీ - జర్మనీ , జీఐజెడ్ - జర్మనీ , ఆగా ఖాన్ ఫౌండేషన్ , యూరోపియన్ యూనియన్ , కోడి ఇంటర్నేషనల్ - కెనడా , ప్రపంచ బ్యాంకు
4. **జాతీయ స్థాయి నెట్‌వర్క్‌లు , సమాఖ్యలు**
   ➢ ఎనేబుల్ నెట్‌వర్క్ , నాఫ్ పో, బఫా , ఎస్ఎఫ్ఏసీ ఎన్‌సీడీసీ , ప్రియా ... వాణి
5. **కార్పొరేట్ సామాజిక బాధ్యత దాతృత్వ సంస్థలు**
   ➢ ఎస్‌బీఐ ఫౌండేషన్ , అరవిందో ఫార్మా ఫౌండేషన్, అజీమ్ ప్రేమ్‌జీ ఫౌండేషన్ , ఇ వై ఫౌండేషన్, విప్రో కేర్స్ , మేఘా ఇంజనీరింగ్ అండ్ ఇన్ఫ్రా స్ట్రక్చర్ లిమిటెడ్
6. **రాష్ట్ర స్థాయి సాంకేతిక ఆధార సంస్థలు**
   ➢ స్త్రీ నిధి ,ఇక్రిసాట్,ఆచార్య ఎన్.జి. రంగా వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం, రాష్ట్ర వ్యవసాయ శాఖలు హైదరాబాద్ మెట్రోపాలిటన్ వాటర్ సప్లై అండ్ సీవరేజ్ బోర్డు , మేనేజ్ , ఎన్ఐఆర్‌డీపీఆర్

ఇంకా ... వాటర్ అర్గ్, ఏ ఇ ఐ ఎన్ - లక్సెంబర్గ్, సమున్నతి, మెట్రో, జీవిక, ఆజీవిక, ఇర్మా, ఇ ఫ్రెష్, మేనేజ్, ఎకాలజీ సెంటర్, బిగ్ బాస్కెట్, మై గ్రోమోర్, మోర్ మెగాస్టోర్, సి ఎస్ ఏ), ది టింబక్టు కలెక్టివ్, వాసన్ ఇండియా, జన జాగృతి, రెడ్స్, రిడ్స్, ఫౌండేషన్ ఫర్ ఎకాలజికల్ సెక్యూరిటీ (ఎఫ్ ఇ ఎస్) వంటివి వున్నాయి. ■

సమస్యే ఒక పరిష్కారం, పరిష్కారమే ఒక సమస్య. పొయ్యిలో వున్న నిప్పు పరిష్కారం, ఇల్లంటుకుంటే అదే సమస్య

పి 4 ఫలాలు అందుకుంటున్న 'బంగారు కుటుంబాలు'

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాన్ని 2029 నాటికి పేదరికరహిత రాష్ట్రంగా (సున్నా పేదరికం) తీర్చిదిద్దే లక్ష్యంతో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం చేపట్టిన పి4 (పబ్లిక్, ప్రైవేట్, పీపుల్స్, పార్టనర్‌షిప్) కార్యక్రమం వేగం పుంజుకుంటోంది. ఇది 'స్వర్ణాంధ్ర 2047' విజన్‌కు అనుగుణంగా ఉంది. ఈ చొరవ ప్రభుత్వం, ప్రైవేట్ రంగం,సమాజం భాగస్వామ్యాన్ని ఒకే వేదిక మీదకు తెస్తుంది. 2029 సెప్టెంబర్ నాటికి జీవనోపాధి పెంపుదల,

ఏపిమాస్ కార్యాచరణ పథం

నైపుణ్యాభివృద్ధి, సంక్షేమ పథకాల ద్వారా బంగారు కుటుం బాల సగటు ఆదాయాన్ని 20% వరకు పెంచడం, వారికి గౌరవప్రదమైన జీవనశైలి కల్పించడం పి4 ప్రాజెక్టు లక్ష్యం.

యం ఇ ఐ ఎల్– ఏపిమాస్ భాగస్వామ్యం

మేఘా ఇంజనీరింగ్ అండ్ ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్స్ లిమిటెడ్ (యం ఇ ఐ ఎల్) మార్గదర్శిగా ఈ ప్రాజెక్ట్ కింద కృష్ణాజిల్లా లోని గుడ్లవల్లేరు, చిత్తూరు జిల్లాలోని రామకుప్పం మండలాలను దత్తత తీసుకుంది. ఈ రెండు మండలాల్లో అమలు బాధ్యతలను ఏపిమాస్ నిర్వహిస్తున్నది.

నాలుగు రంగాలపై దృష్టి

- జీవనోపాధి: ఆర్థికాభివృద్ధి చెందాలన్న ఆకాంక్షలను పెంపొందించడం, జీవనోపాధి ప్రణాళికలు రూపొందించడం, వ్యాపార నైపుణ్యాలను, ఆర్థిక అక్షరాస్యత కల్పించడం.
- **సంక్షేమ హక్కులు:** ప్రభుత్వ పథకాలు, అవసరమైన మౌలిక పత్రాల (డాక్యుమెంట్స్) లభ్యతను సులభతరం చేయడం.
- **ఆరోగ్యం , విద్య:** ఆరోగ్య శిబిరాల నిర్వహణ, మందుల పంపిణీ , ఉన్నత విద్య కోసం విద్యార్థులకు స్కాలర్‌షిప్
- **గ్రామ మౌలిక సదుపాయాలు:** అంగన్‌వాడీ కేంద్రాల, పాఠశాలల పునరుద్ధరణ, వీధిదీపాలు, తాగునీరు డ్రైనేజీ వ్యవస్థల మెరుగుదల.

బంగారు కుటుంబాలను గుర్తించడానికి ప్రాతిపదికలు

- నెలకు రూ. 10,000 కంటే తక్కువ ఆదాయం ఉండటం.
- సొంతంగా భూమి, పశువులు లేదా ఉత్పాదక ఆస్తులు లేకపోవడం.
- కుటుంబంలో వ్యాధులు లేదా దీర్ఘకాలిక అనారోగ్యంతో బాధపడే సభ్యులు ఉండటం.
- మహిళలు, వృద్ధులు లేదా అనాథల కుటుంబాలు.
- ఎస్.సి, ఎస్.టి, మైనారిటీ , దివ్యాంగుల కుటుంబాలు.

బంగారు మిత్రలు: పేదరికంపై పోరాడే సైనికులు

ఈ ప్రాజెక్టులో అత్యంత కీలకమైన పాత్ర 'బంగారు మిత్ర'(కమ్యూనిటీ రిసోర్స్ పర్సన్స్)లది. ఏపిమాస్ నిర్వహణ లోని గుడ్లవల్లేరు, రామకుప్పం మండలాలలో మొత్తం 32 మంది బంగారు మిత్రలు ప్రాజెక్టులో చేరారు. వారికి శిక్షణ ఇవ్వబడింది. గుడ్లవల్లేరు మండలంలో 17 మంది బంగారు మిత్రలు 1,560 'బంగారు కుటుంబాల' అభివృద్ధికి బాధ్యత వహిస్తున్నారు.

- కుటుంబ అభివృద్ధి ప్రణాళిక (ఎఫ్ డి పి): 'కోబో టూల్‌బాక్స్' యాప్ ద్వారా ఇప్పటివరకు 1218 కుటుంబ అభివృద్ధి ప్రణాళికలు సిద్ధమైనాయి. ■

పారిశుధ్యం, పరిశుభ్రతను పెంచే 'వాష్' ప్రాజెక్ట్

ఏపిమాస్ వాటర్.ఆర్గ్ సంస్థ భాగస్వామ్యంతో 2020 జూన్ నుండి ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ రాష్ట్రాల్లో 'వాష్' (నీరు, పారిశుధ్యం, పరిశుభ్రత) ప్రాజెక్టును అమలు చేస్తోంది. ఈ కార్యక్రమం ప్రధానంగా ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని అనంతపురం, కర్నూలు, చిత్తూరు జిల్లాలు ; తెలంగాణలోని భద్రాద్రి కొత్తగూడెం, హైదరాబాద్, యాదాద్రి భువనగిరి, కామారెడ్డి, సంగారెడ్డి జిల్లాల్లో కొనసాగుతోంది.

ఏపిమాస్ కార్యాచరణ పథం

"ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ రాష్ట్రాల గ్రామీణ, పట్టణ ప్రాంతాల్లోని స్వయం సహాయక సంఘాల సమాఖ్యలను బలోపేతం చేసి, సురక్షితమైన నీరు, పారిశుధ్య సదుపాయాల కోసం ఆర్థిక సేవలను అందుబాటులోకి తీసుకురావడం" అనే పేరుతో ఈ ప్రాజెక్టు అమలవుతోంది.

స్వయం సహాయ సమాఖ్యల వేదికలను వినియోగిస్తూ, వాటర్ క్రెడిట్విధానంలో సూక్ష్మ రుణాలను అందించడం ద్వారా సురక్షితమైన నీరు, పారిశుధ్యం, పరిశుభ్రతకు సంబంధించిన అవసరాలను తీర్చేందుకు కృషి చేస్తోంది. ఈ కార్యక్రమం ద్వారా 20,000 సులువైన, సూక్ష్మ 'వాష్' రుణాలనుఅందించాలనే లక్ష్యాన్ని నిర్దేశించుకుంది.

ఈ రుణాలను స్వయం సహాయ సంఘాలు, సమాఖ్యల ద్వారా అందజేస్తారు. మంచినీటి పైపు ఏర్పాటు కోసం, మరుగుదొడ్ల నిర్మాణం కోసం, సెప్టిక్ టాంకులు, మరుగు గుంతల తవ్వకం కోసం, ఇంటి పైకప్పుమీద వర్షపు నీటి నిల్వ ఏర్పాటు కోసం, నీటిశుద్ధి పరికరాల కోసం, చేతిపంపు కలిగిన బోరుబావి ఏర్పాటు కోసం, ప్రత్యేక అవసరాలు కావలసిన వ్యక్తులకోసం ఈ రుణాలను పొందవచ్చు.

ప్రపంచ చేతుల పరిశుభ్రత, మరుగుదొడ్ల దినోత్సవాలు

ప్రపంచ 'చేతుల పరిశుభ్రత దినోత్సవం సందర్భంగా, ప్రాజెక్టు బృందం పని చేస్తున్న ప్రాంతాల్లో విస్తృత అవగాహన కార్యక్రమాలను నిర్వహించింది. పరిశుభ్రమైన చేతులు ఆరోగ్య రక్షణలో ఎంత ముఖ్యమైనవో ప్రజలకు తెలియజేసింది.

అలాగే, ప్రతి సంవత్సరంనవంబర్ 19న నిర్వహించే ప్రపంచ మరుగుదొడ్ల దినోత్సవం సందర్భంగా, స్వయం సహాయ సంఘాల సభ్యుల సహకారంతో గ్రామీణ, పట్టణ సమాజ స్థాయిలో ప్రత్యేక ప్రచార కార్యక్రమాలను చేపట్టింది. సురక్షిత పారిశుధ్యం ప్రాముఖ్యత, మార్పును వేగవంతం చేయాల్సిన అవసరం, అలాగే చిన్న చిన్న ప్రయత్నాలు కూడా పెద్ద మార్పుకు దోహదపడతాయనే సందేశాలను ప్రజల్లో విస్తృతంగా చాటిచెప్పింది.

ఈ ప్రచార కార్యక్రమాల్లో పాల్గొన్న సభ్యులు ర్యాలీలు, సమావేశాలు, చర్చా వేదికల్లో చురుకుగా పాల్గొని, సురక్షితమైన నీటి వినియోగం, పారిశుధ్యం , వ్యక్తిగత పరిశుభ్రతకు సంబంధించిన ముఖ్య సందేశాలను తమ సంఘ సభ్యులకు చేరవేయాలని సంకల్పించారు. తద్వారా సమాజంలో సానుకూల ప్రవర్తనా మార్పులను తీసుకురావడానికి వారు కట్టుబడి ఉన్నారు. ■

కిటికీలు మూసి చీకటికి స్వాగతం పలుకుతావో, కిటికీలు తెరిచి వెలుగుకు ఆహ్వానం అందిస్తావో తేల్చుకో

మాతాశిశు ఆరోగ్యం, పోషకాహారం ప్రాజెక్టు

'విప్రో కేర్స్'ఆర్థిక సహకారంతో, ఏపిమాస్ అమలు చేసిన పోషకాహారం,ఆరోగ్యం ప్రాజెక్టు, తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని గ్రేటర్ హైదరాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ (జి హెచ్ ఎం సి) పరిధిలోని పట్టణ మురికివాడల్లో నివసించే గర్భిణులు, పాలిచ్చే తల్లుల్లో ఆరోగ్య పరిరక్షణను, పోషకాహార వినియోగాన్ని పెంపొందించడం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. స్వయం సహాయ సంఘాల (ఎస్ హెచ్ జి) వేదికలను వినియోగిస్తూ, లైంగిక అసమానతలకు సంబంధించిన అవరోధాలను అధిగమించి, మహిళలలో, కౌమార బాలికలలో, కుటుంబాల్లో సానుకూల ప్రవర్తనా మార్పులను తీసుకురావడం ఈ ప్రాజెక్టు ప్రధాన ఉద్దేశ్యం.

ఏపిమాస్ కార్యాచరణ పథం

అమలు ప్రాంతం

జి హెచ్ ఎం సిపరిధిలోని 10 మురికివాడలలో ఉన్న 14 అంగన్‌వాడీ కేంద్రాలలోఈ ప్రాజెక్టునుఅమలు చేశారు. (మెహదీపట్నం సర్కిల్‌లో – 7 అంగన్‌వాడీ కేంద్రాలు, కార్వాన్ సర్కిల్‌లో – 7 అంగన్‌వాడీ కేంద్రాలు).

లబ్ధిదారులు

- వివిధ సామాజిక వర్గాలకు చెందిన సుమారు 26,000 మంది ప్రత్యక్ష లబ్ధిదారులు
- అవగాహన, సామాజిక చైతన్య కార్యక్రమాల ద్వారా మరో 40,000 మంది పరోక్ష లబ్ధిదారులు

ప్రాజెక్టు లక్ష్యాలు

- మురికివాడల్లో నివసించే గర్భిణులు, పాలిచ్చే తల్లులు, రెండేళ్లలోపు పిల్లలు, కౌమార బాలికలకు ఆరోగ్యం, పోషకాహారంపై అవగాహనను పెంపొందించడానికి స్వయం సహాయ సంఘాల సంస్థాగత సామర్థ్యాన్ని, సామాజిక వనరులను బలోపేతం చేయడం.
- గర్భిణులు, పాలిచ్చే తల్లులు కనీసం ఐదు రకాల ఆహార సమూహాలను తమ ఆహారంలో చేర్చుకోవడంతో పాటు, సమగ్ర శిశు అభివృద్ధి సేవలు, ఆరోగ్య శాఖ అందించే అనుబంధ పోషకాహార, ఆరోగ్య సేవలను వినియోగించుకునేలా చూడడం
- శిశు పోషణకు సంబంధించిన ఉత్తమ పద్ధతులను ప్రోత్సహిస్తూ, 70 శాతం తల్లులు ప్రసవం జరిగిన గంటలోపే తల్లిపాలను ప్రారంభించేలా, 90 శాతం తల్లులు శిశువుకు మొదటి ఆరు నెలల పాటు పూర్తిగా తల్లిపాలను మాత్రమే అందించేలా చేయడం.
- 80 శాతం కౌమార బాలికలు రుతుక్రమ సమయంలో పరిశుభ్రమైన పద్ధతులను పాటించడంతో పాటు, వారి భద్రత, రక్షణకు సంబంధించిన అవగాహనను పెంపొందించడం.
- గర్భిణిగా వున్న సమయంలో, పాలిచ్చే కాలంలో వారిలో పోషకాహారానికి సంబంధించిన అపోహలను, మూఢనమ్మకాలను తొలగించడం. లైంగిక వివక్షకు ఆస్కారం లేకుండా చూడడం.

- ప్రాజెక్టు పరిధిలోని 100 శాతం గర్భిణులకు, పాలిచ్చే తల్లులకు, రెండేళ్లలోపు పిల్లల కుటుంబాలకు, కౌమార బాలికలకు అవగాహన కల్పించి, వారిలో సుస్థిరమైన ప్రవర్తనా మార్పును తీసుకురావడం.

ముఖ్య వ్యూహాలు

ఈ ప్రాజెక్టు సామాజిక మరియు ప్రవర్తనా మార్పు సమాచార ప్రసార (ఎస్ బి సి సి) విధానాన్ని అనుసరిస్తూ క్రింది వ్యూహాలను అమలు చేసింది:

- స్వయం సహాయక సంఘాల వేదికలను విస్తృతంగా వినియోగించి సమాజాన్ని చైతన్యపరచడం.
- గృహ సందర్శనలకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం.
- సంబంధిత ప్రభుత్వ శాఖలతో సమన్వయాన్ని బలోపేతం చేయడం.
- లైంగిక వివక్ష కారణంగా అవరోధాలు, అడ్డంకులు ఎదురు కాకుండా చూడడంపై ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించడం
- గర్భిణులు, పాలిచ్చే తల్లులు, అత్తలు, పురుషులతో ప్రత్యేక ప్రవర్తనా మార్పు సమావేశాలను నిర్వహించడం.
- ఆరోగ్యం, పోషకాహారంపై అంశాల వారీ ప్రచార కార్యక్రమాలను చేపట్టడం.
- ఆహార వైవిధ్యాన్ని ప్రోత్సహించేందుకు ఆహార ప్రదర్శనలను నిర్వహించడం.
- ఆరోగ్యం , పోషకాహారానికి సంబంధించిన జాతీయ దినోత్సవాలను నిర్వహించడం.
- మురికివాడ స్థాయి సమాఖ్యల (ఎస్ ఎల్ ఎఫ్ ఎస్) ప్రత్యేక సమావేశాలను సులభతరం చేయడం.
- సమాజ ప్రతినిధులతో కలిసి త్రైమాసిక స్థాయి సమన్వయ సమావేశాలను నిర్వహించడం.
- సీమంతం వంటి సమాజ ఆధారిత కార్యక్రమాలను నిర్వహించడం.
- కౌమార బాలికలలో పోషకాహారం , రుతుక్రమ పరిశు భ్రతపై అవగాహన కార్యక్రమాలు నిర్వహించడం.
- సమాచార సాంకేతికత ఆధారిత తక్షణ పర్యవేక్షణ వ్యవస్థలను వినియోగించడం.

భాగస్వామ్య సంస్థలు

ఈ ప్రాజెక్టు క్రింది సంస్థల సహకారంతో అమలు చేయబడింది:

- తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం
- మిషన్ ఫర్ ఎలిమినేషన్ ఆఫ్ పావర్టీ ఇన్ మున్సిపల్ ఏరియాస్ (మెప్మా)
- గ్రేటర్ హైదరాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ (జిహెచ్ఎంసి) పట్టణ సామాజికాభివృద్ధి విభాగం
- మహిళా మరియు శిశు సంక్షేమ శాఖ
- ఆరోగ్య మరియు కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ
- పాఠశాల విద్యాశాఖ (ఎగువ ప్రాథమిక స్థాయి)
- హోం సైన్స్ కళాశాల
- ఇతర స్వచ్ఛంద సంస్థలు మరియు అభివృద్ధి భాగస్వామ్య సంస్థలు

సమాచార సామగ్రి

పోషకాహార లోపం, ఆహార వైవిధ్యం ప్రాముఖ్యత, రుతుక్రమ పరిశుభ్రత, కుటుంబ ఆరోగ్యంలో పురుషుల పాత్ర , ఇతర భాగస్వాముల బాధ్యతలపై అవగాహన కల్పించేందుకు ఏపిమాస్విన్యూత్నమైనసామాజిక ప్రవర్తనా మార్పు సమాచార ప్రసార (ఎస్ బి సి సి) సామగ్రిని రూపొందించింది.

ఈ సమాచార సామగ్రిని శిక్షణా కార్యక్రమాలు, స్వయం సహాయక సంఘాల సమావేశాలు, మురికివాడ స్థాయి సమాఖ్యల సమావేశాలలో విస్తృతంగా వినియోగించారు. అలాగే ప్రభుత్వ శాఖలు, ఇతర సంస్థలు రూపొందించిన సమాచార సామగ్రిని కూడా అవసరానుసారం ఉపయోగించారు.

ఈ సమాచార సాధనాలలో:

- విద్యాపరమైన ఆటలు, పోస్టర్లు, ఫ్లిప్ చార్టులు, వీడియో క్లిప్పులు , శిక్షణా మాడ్యూల్లు , పరస్పర చర్యలకు అనుకూలమైన అభ్యాస సామగ్రి వంటివి వుంటాయి. ■

నీవు వెలుగులో వుంటే, వెలిగిపోతుంటే అందరూ, అన్నీ నీ వెంటే నీవు చీకట్లో వుంటే ఆఖరుకు నీ నీడ కూడా నీవెంటరాదు

సమాఖ్యల సుస్థిరాభివృద్ధికి స్వయం నియంత్రణ ఉద్యమం!

భారతదేశంలోని స్వయం సహాయక సంఘాల (ఎస్ హెచ్ జి) ఉద్యమాన్ని మరింత బలోపేతం చేయడానికి ఏపిమాస్2008 సంవత్సరం నుంచి 'స్వయం నియంత్రణ' (సెక్టర్ ఓన్ కంట్రోల్ – ఎస్ఓ సి) ఉద్యమాన్ని చేపట్టింది. జర్మనీకి చెందిన డి జి ఆర్ వి సంస్థ తోడ్పాటుతో ఈ కార్యక్రమం అమలు జరుగుతున్నది. 'గ్రామీణ పేదరిక నిర్మూలన సంస్థ' (సెర్ప్) సహకారంతో తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని (అప్పటి నిజామాబాద్, ప్రస్తుతపు కామారెడ్డి జిల్లా) 'కామారెడ్డి క్లస్టర్'లో ప్రయోగాత్మకంగా చేపట్టి, అనంతరం స్థిరీకరించి, విస్తరించి, విజయవంతంగా అమలు చేస్తున్నారు.

ఏపిమాస్ కార్యాచరణ పథం

ఈ కార్యక్రమంలో ఐదు మండల స్థాయి సమాఖ్యలు, 193 గ్రామ సంఘాలు, 5,000 స్వయం సహాయక సంఘాలు పాల్గొని, స్వయం నియంత్రణ (ఎస్ఓ సి)నమూనాను విజయవంతంగా అభివృద్ధి చేసి, అమలు చేశాయి. ఈ అనుభవాల స్ఫూర్తితో, దేశంలోని పది రాష్ట్రాలలో పని చేస్తున్న 17 స్వయం సహాయక సంఘాల ప్రోత్సాహక సంస్థలు (ఎస్ హెచ్ పి ఐ లు), స్వచ్ఛంద సంస్థలు, గ్రామీణ, పట్టణ జీవనోపాధి మిషన్లు, కార్పొరేట్ సామాజిక బాధ్యత (సి ఎస్ ఆర్) సంస్థలుఈ నమూనాను పూర్తిగా లేదా పాక్షికంగా గ్రామీణ, పట్టణ ప్రాంతాలలో అమలు చేస్తున్నాయి.

> స్వయం సహాయ సంఘాలు, వ్యవసాయ ఉత్పత్తిదారుల సంస్థలు (ఎఫ్ పి ఓలు), సహకార సంస్థల వంటి సభ్యత్వ ఆధారిత సంస్థలకు 'స్వయం నియంత్రణ' విధానం అత్యంత అనుకూలమైనది.

ఎస్ఓ సిప్రభావాలు

ఎస్ ఓ సి ప్రాజెక్టు ప్రభావ మూల్యాంకనం ద్వారా, సభ్యులలో తమ సమాఖ్యల పట్ల యాజమాన్య భావన గణనీయంగా పెరిగినట్లు వెల్లడైంది. సమాఖ్యలు తమ స్వంత సంస్థలేననే భావనతో సభ్యులు వాటి పాలన, నిర్వహణ బాధ్యతలను స్వయంగా చేపట్టడం ప్రారంభించారు. దీనివల్ల జవాబుదారీతనం పెరిగి, ఎస్ హెచ్ జి లు, గ్రామ సంఘాలు, క్లస్టర్ సమాఖ్యలు తమ సంస్థలలో నాయకత్వ, పర్యవేక్షణ బాధ్యతలను సమర్థంగా నిర్వహిస్తున్నాయి.

సభ్యుల భాగస్వామ్యం పెరగడం వల్ల నిధుల లభ్యత, ఆస్తులు, లాభాలు, అప్పులు వంటి అంశాలలో పారదర్శకత మెరుగుపడింది. సమావేశాల నిర్వహణలో సిబ్బంది సమయం తక్కువగా వినియోగించాల్సి రావడంతో, వారు ప్రభుత్వ పథకాల ప్రయోజనాలను సభ్యులకు చేరవేయడం, జీవనోపాధి అభివృద్ధికి మార్గదర్శకత్వం, అనుసంధానాలను కల్పించడం వంటి అంశాలపై ఎక్కువ దృష్టి సారించగలుగుతున్నారు.

మహిళా నాయకుల ఆత్మవిశ్వాసం గణనీయంగా పెరిగింది. నాయకత్వ మార్పిడి విధానం ద్వారా సభ్యులందరికీ నాయకత్వ అవకాశాలు లభిస్తున్నాయి. దీని వలన సంస్థల పనితీరుపై విశ్వాసం పెరగడమే కాకుండా, సామాజిక మూలధనంగా బలమైన నాయకత్వ వనరులు అభివృద్ధి చెందాయి. ఎస్హెచ్జి సమాఖ్యలకు సమాజంలోనూ, బయటి ప్రపంచంలోనూ సానుకూల ప్రతిష్ఠను తీసుకొస్తున్నారు. కామారెడ్డి క్లస్టర్లో ముఖ్యమైన వ్యవస్థగా, సభ్యుల ఆధారిత పర్యవేక్షణతో "కామారెడ్డి క్లస్టర్ పర్యవేక్షణ సమాఖ్య" ఏర్పాటు చేయబడింది.

మూడు రాష్ట్రాలలో ఫలితాలు

కామారెడ్డి క్లస్టర్లో చేపట్టి, ఏపిమాస్ నిర్వహణలోని ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ, బీహార్ రాష్ట్రాలకు 'స్వయం నియంత్రణ' ఉద్యమ విస్తరణ ద్వారా లభించిన ఫలితాలు,ఎస్ హెచ్ జి ఉద్యమం మరింత బలపడుతూ, దీర్ఘకాలిక స్థిరత్వాన్ని సాధించే దిశగా ముందుకు సాగుతోంది. ■

వివేకమంటే అన్నీ తెలిసివుండడం కాదు. తెలిసిన దాని లోతుపాతులు తెలుసుకోగలగడం

వ్యవసాయం , ఉద్యాన రంగాలపై ప్రత్యేక దృష్టి

ఏపిమాస్ కార్యాచరణ పథం

మహిళల ఆధ్వర్యంలోని రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంస్థల ఏర్పాటు , బలోపేతానికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం.

- **విలువ గొలుసు జోక్యాలు**

ఉత్పత్తి నుండి మార్కెటింగ్ వరకు విలువను పెంచే చర్యలపై దృష్టి పెట్టడం.

- **సమగ్ర మద్దతు**

మౌలిక సదుపాయాలు, మార్కెట్ అనుసంధానం ఆర్థిక వనరుల పరంగా సమగ్ర సహాయాన్ని అందించడం.

- **యువత , మహిళల భాగస్వామ్యం**

వ్యవసాయ వ్యాపారాలలో యువత , మహిళల చురుకైన భాగస్వామ్యాన్ని ప్రోత్సహించడం.

ఆశించిన ఫలితాలు

- రైతుల ఉత్పత్తి వ్యయం తగ్గుతుంది.
- రైతులకు మెరుగైన మార్కెట్ అవకాశాలు లభిస్తాయి.
- సమిష్టి కొనుగోళ్లు , విక్రయాల ద్వారా అధిక లాభాలు పొందే అవకాశం ఏర్పడుతుంది.
- మహిళలు , యువత వ్యవసాయ వ్యాపారాల్లో నాయకత్వ పాత్ర పోషిస్తారు.
- వ్యవసాయ రంగం రాష్ట్ర ఆర్థికాభివృద్ధికి మరింతగా దోహదపడుతుంది. ■

రైతులకు అనేక సేవలను అందిస్తున్న పీలేరు ఎఫ్ ఎస్ సి

ఏపిమాస్ నిర్వహణలో, అరబిందో ఫార్మా ఆర్థిక సహాయంతో పీలేరులో ఏర్పాటు చేయబడిన రైతు సేవా కేంద్రం (ఎఫ్ ఎస్ సి) స్థానిక రైతులకు వ్యవసాయం, పశు సంవర్థక, వ్యాపార అభివృద్ధికి సంబంధించిన సమగ్ర సేవలను అందిస్తోంది. పీలేరు వ్యవసాయ మార్కెట్ కమిటీ (ఏ పి ఎమ్ సి) యార్డులో ఉన్న ఈ కేంద్రం పంటల ఉత్పాదకతను పెంచడంలో, ఆధునిక వ్యవసాయ యంత్రాలను సరసమైన ధరలకు అందుబాటులోకి తీసుకురావడంలో కీలక పాత్ర పోషిస్తోంది.

1. కస్టమ్ హైరింగ్ సెంటర్ (CHC)

రైతులకు ట్రాక్టర్లు, నాగళ్లు, రోటావేటర్లు వంటి వ్యవసాయ యంత్రాలను సబ్సిడీ ధరలకు అద్దెకు అందజేస్తుంది. దీని ద్వారా సాగు వ్యయాలు తగ్గి, యాంత్రీకరణకు ప్రోత్సాహం లభిస్తుంది.

2. ఉత్పాదకత పెంపు కార్యక్రమాలు

టమాటా వంటి స్థానిక పంటల ఉత్పాదకతను మెరుగుపరచడానికి రైతులకు శిక్షణలు, క్షేత్రస్థాయి సాంకేతిక

3. పశుసంవర్థక , పశు ఆరోగ్య సేవలు

పశుసంవర్థక రంగంలో పరిశోధనలు, పశువైద్య సహాయం, పశు ఆరోగ్య శిబిరాలు నిర్వహించడం ద్వారా రైతుల జీవనోపాధిని బలోపేతం చేస్తోంది.

4. విజ్ఞాన , మార్కెట్ అనుసంధాన సేవలు

వాతావరణ, మార్పుల సమాచారాన్ని అందించడం, ఎఫ్ పి ఓ లను స్థిరమైన వ్యవసాయ ఆధారిత వ్యాపార సంస్థలుగా అభివృద్ధి చెందేందుకు అవసరమైన శిక్షణలను, మార్గదర్శకత్వాన్ని అందిస్తోంది.

సమగ్రంగా

మొత్తం మీద పీలేరు రైతు సేవా కేంద్రం స్థానిక రైతులకు వ్యవసాయ యాంత్రీకరణ, పంటల ఉత్పాదకత, పశు సంవర్థకం, అభివృద్ధి , మార్కెట్ అనుసంధాన సేవలను ఒకే వేదికపై అందిస్తూ, రైతుల ఆదాయాన్ని, జీవన ప్రమాణాలను మెరుగుపరచడానికి కృషిచేస్తున్న సేవా కేంద్రంగా నిలుస్తోంది. ■

అవకాశం అందినట్టే అంది చేజారిపోతుంటుంది. దాన్ని ఒడిసి పట్టుకోవాలి, పట్టువీడకుండా ముందుకు నడిపించాలి

రజతోత్సవ శుభాకాంక్షల సుమగంధం!

ఏపిమాస్ రజతోత్సవం సందర్భంగా పలువురు ప్రముఖులు అందజేసిన అభినందన సందేశాలను క్రిందటి సంచికలో ప్రచురించాము. తాజాగా అందిన మరికొన్ని శుభాకాంక్షల సందేశాలను ఈ సంచికలో ప్రచురిస్తున్నాము.

మీ కృషివల్లే ఈ స్థాయి గౌరవం: జయేష్ రంజన్

మీరు చేసిన అద్భుతమైన పని, మీ కృషి, కఠోర శ్రమ, అంకితభావం వల్లే మనకు ఈ స్థాయి గౌరవం, ఖ్యాతి లభించింది. మీ అందరికీ అభినందనలు.

ఈ ఉత్సాహాన్ని, ఈ వేగాన్ని మీరు ఇదే విధంగా కొనసాగిస్తూ, మీకు, మీ కుటుంబ సభ్యులకు , ఏపిమాస్‌కు మరింత కీర్తి తీసుకు రావాలని మేము ఆశిస్తున్నాము.

తెలంగాణలో మేము “తెలంగాణ రైజింగ్” అనే పేరుతో విజన్–2047ను రూపొందించాము. ఆ విజన్ పత్రంలో ముఖ్యంగా రైతులు, మహిళల కోసం ఎంతో ప్రాధాన్యమైన నిర్ణయాలు, లక్ష్యాలు ప్రతిపాదించబడ్డాయి. అందువల్ల, తెలంగాణలో మేము చేయాలనుకుంటున్న కార్యక్రమాల గురించి మీరు పూర్తిగా అవగాహన పొందాలి. దీనిని ఏపిమాస్ ను తదుపరి స్థాయికి తీసుకెళ్లడానికి, అలాగే ఈ రంగంలో పనిచేస్తున్న ఇతర నిపుణులు , సంస్థలకు స్ఫూర్తినిచ్చే ఒక గొప్ప అవకాశంగా పరిగణించండి. అందరికీ నా హృదయపూర్వక శుభాకాంక్షలు.

విశేషమైన సేవల ఏపిమాస్ : చింతల జి ఆర్

స్వయం సహాయక సంఘాలు , రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంస్థల కోసం సామర్థ్య నిర్మాణ సంస్థగా పనిచేస్తున్న ఏపీమాస్ తన ప్రయాణాన్ని విజయవంతంగా కొనసాగిస్తూ రజతోత్సవ వేడుకల దిశగా అడుగులు వేస్తుండటం ఎంతో ఆనందదాయకం.

ఏపీమాస్ చేపట్టిన రంగాలకు అది విశేషమైన సేవలను అందించిందని గర్వంగా చెప్పగలను. భారత ప్రభుత్వ ఎఫ్‌పీఓ కార్యక్రమానికి ఏపీమాస్ ఒక సీబీబీఓగా ఎంపికై, రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంస్థల ఉద్యమాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్లడంలోనే కాకుండా, స్వయం సహాయక సంఘాల ఉద్యమాన్ని మరింత బలోపేతం చేయడంలో కూడా విశేష కృషి చేస్తుండటం నాకు ఎంతో సంతోషాన్ని కలిగిస్తోంది.

ఏపీమాస్ తన భావి ప్రయాణంలో మరిన్ని విజయాలు సాధించాలని, మరింత ఉన్నత శిఖరాలను అధిరోహించాలని హృదయపూర్వక శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాను.

భాగస్వామ్యాలు ప్రశంసనీయం:అనితా రామచంద్రన్

రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంస్థల విషయంలో ఏపిమాస్ చేసిన పని ఎంతో విశిష్టమైనది. నేను యాదాద్రి జిల్లా కలెక్టర్‌గా పనిచేసిన సమయంలో, ముఖ్యంగా కోవిడ్ కాలంలో, ఏపిమాస్ ఆధ్వర్యంలో పలు స్వచ్ఛంద సంస్థల సహకారంతో ఏర్పడిన ఎఫ్‌పీఓలే ప్రజలకు అండగా నిలిచాయి. ముఖ్యంగా మార్కెటింగ్ విషయంలో అవి ప్రజలకు ఎంతో తోడ్పాటును అందించాయి. మహిళల ఎఫ్‌పీఓలు అద్భుతమైన సేవలను అందించాయి.

అలాగే వివిధ సంస్థలతో, ఇతర స్వచ్ఛంద సంస్థలతో, జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో, ముఖ్యంగా జర్మనీతో పాటు ఇతర దేశాల సంస్థలతో మీరు ఏర్పరచుకున్న భాగస్వామ్యాలు కూడా ఎంతో ప్రశంసనీయం. ఇది నిజంగా అభినందనీయమైన విషయం. అదనంగా, మీరు నమూనా కాని గ్రామాల్లో కూడా పనిచేశారని నాకు తెలుసు. నేను చాలా కాలం రాయలసీమ ప్రాంతంలో పనిచేసినందున, అక్కడ అమలవుతున్న రాయలసీమ వాటర్ కనెక్ట్ కార్యక్రమం గురించి నాకు అవగాహన ఉంది. అలాగే చిరుధాన్యాల వినియోగం ప్రోత్సాహానికి సంబంధించిన కార్యక్రమాలను కూడా మీరు చేపట్టారని తెలుసు.

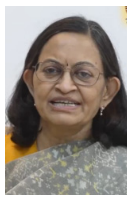

మొత్తం మీద ఇది అద్భుతమైన ప్రయాణం. మరోసారి మీ అందరికీ నా హృదయపూర్వక అభినందనలు,శుభాకాంక్షలు. తెలియజేస్తున్నాను. రాబోయే మరో 25 సంవత్సరాలు మాత్రమే కాదు, అంతకంటే ఎక్కువ కాలం కూడా మీరు ఇదే ఉత్సాహంతో ముందుకు సాగాలని ఆకాంక్షిస్తున్నాను.

మన స్వయం సహాయక సంఘాల సమాఖ్యలు ఎంతో ఉన్నత స్థాయికి చేరుకున్నాయి. అయితే ఇప్పుడు మనం తదుపరి స్థాయికి ఎదగాల్సిన సమయం వచ్చింది. ఈ స్వయం సహాయక సంఘాలు , రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంస్థల ఈ సుదీర్ఘ ప్రయాణంలో ప్రభుత్వానికి ఏపిమాస్ ఒక ప్రముఖ భాగస్వామిగా నిలుస్తుందని నాకు పూర్తి విశ్వాసం ఉంది.

మెప్మాకు విశేష సహకారం: జనార్ధన రెడ్డి బి

శ్రీ చంద్రశేఖర్ రెడ్డి గారికి, అందరికీ సుపరిచితమైన సి.ఎస్. రెడ్డి గారికి, అలాగే ఏపీమాస్ సంస్థకు హృదయపూర్వక అభినందనలు. సంస్థ తన సేవా ప్రయాణంలో రజతోత్సవాన్ని పూర్తిచేసుకుని, 26వ సంవత్సరంలోకి అడుగుపెడుతున్న ఈ సందర్భంగా వారికి నా శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ సి.ఎస్. రెడ్డి గారు నాకు మూడు దశాబ్దాలకు పైగా తెలుసు. 2001లో ఏపీమాస్ స్థాపన జరిగినప్పటి నుంచి మేము సన్నిహితంగా అనుబంధంగా ఉన్నాము. నేను పట్టణ ప్రాంతాల్లో పేదరిక నిర్మూలన కోసం పనిచేసే మిషన్ 'మెప్మా' సంస్థకు మేనేజింగ్ డైరెక్టర్‌గా ఉన్న సమయంలో, ఏపీమాస్‌తో మా సంస్థకు సన్నిహిత సహకారం కొనసాగింది.

ఆ సమయంలో శ్రీ సి.ఎస్. రెడ్డి గారు, వారి సహచరులు, మొత్తం ఏపిమాస్ బృందం మెప్మాతో కలిసి పనిచేసి విశేషమైన సేవలను అందించారు. ముఖ్యంగా పట్టణ పేదరికానికి సంబంధించిన లోటుపాట్లను గుర్తించడం, వాటి పరిష్కారానికి అనువైన విధానాలు , వ్యూహాలను రూపొందించడం, సామర్థ్య నిర్మాణ కార్యక్రమాలను నిర్వహించడం వంటి అంశాలలో వారు ముఖ్యమైన పాత్ర పోషించారు.

అలాగే బ్యాంకులు, పురపాలక సంస్థలు, స్వచ్ఛంద సంస్థలు , ఇతర సంస్థల మధ్య సమన్వయాన్ని పెంపొందించి, పౌర సమాజ సంస్థల ఏర్పాటుకు , బలోపేతానికి కూడా వారు విశేషంగా తోడ్పడ్డారు.

క్షేత్రస్థాయిలో గెలిచి నిలిచి: సుశీల చింతల

ఏపీమాస్ 25 సంవత్సరాలు పూర్తిచేసుకున్న ఈ సందర్భంలో, ఏపీమాస్ సంస్థకు, దాని వ్యవస్థాపకులు సి.ఎస్. రెడ్డి గారికి , వారి మొత్తం బృందానికి నా హృదయపూర్వక అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను.

నిజంగా చెప్పాలంటే, ఏపీమాస్‌కు ఇది ఎంతో ఉత్సాహభరితమైన, సవాళ్లతో కూడిన, సార్థకమైన ప్రయాణం. మహిళల సాధికారత కోసం వారు చేసిన కృషి, స్వయం సహాయక సంఘాల వ్యవస్థలో వారు పోషించిన పాత్ర ఎంతో విశిష్టమైనది. సంఘాల ఏర్పాటు, శిక్షణ కార్యక్రమాలు, మార్కెట్లతో అనుసంధానం వంటి ప్రతి అంశంలోనూ వారు అందించిన సేవలు ఎంతో హృద్యమైనవి, ప్రేరణాత్మకమైనవి. ఒకప్పుడు ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు సేవలందించిన రాష్ట్ర స్థాయి సంస్థగా ప్రారంభమైన ఏపీమాస్, తరువాత తెలంగాణ ,ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాలలో తన సేవలను విస్తరించింది. నేడు దేశవ్యాప్తంగా చురుకైన పాత్ర పోషించడమే కాకుండా, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో కూడా తన ముద్రను వేసింది.

క్షేత్రస్థాయిలో తమ ప్రత్యేకతను, తమ వినూత్న జోక్యాలను, ప్రభావవంతమైన కార్యక్రమాలను నిరూపించకపోతే ఇంతటి గుర్తింపు, గౌరవం, విస్తరణ సాధ్యమయ్యేది కాదు. ఈ విజయయాత్ర నిజంగా ప్రశంసనీయం.

మహిళా సాధికారతకు విశేష కృషి:ఎన్.వి.రమణ

గత 25 సంవత్సరాల్లో ఏపిమాస్ ఒక వినూత్న సంస్థగా ఎదిగింది. తన స్వంత అనుభవాల నుండి నేర్చుకుంటూ నిరంతరం అభివృద్ధి చెందింది. ముఖ్యంగా మహిళా రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంస్థలను ప్రోత్సహించడంలో, అలాగే ఇతర

అన్నీ సిద్ధమైతేనే అడుగు ముందుకు వేయాలనుకుంటే, ఆ రోజు ఏనాటికీ రాకనేపోవచ్చు

మహిళా సంఘాల సభ్యులు కూడా వివిధ ఎఫ్ పి ఓల బోర్డు సభ్యులుగా భాగస్వాములు కావడంలో ఒక సమర్థమైన విధానాన్ని ఏపిమాస్ అభివృద్ధి చేసింది. ఫలితంగా, పాలన, నిర్వహణ వ్యవస్థలు సమర్థవంతంగా అమలవుతూ, ఈ సంస్థలు విజయవంతమైన వ్యాపార కార్యకలాపాలను నిర్వహిస్తున్నాయి.

ఏపిమాస్ ఈ 25 సంవత్సరాల వేడుకలు విజయవంతం కావాలని నేను హృదయపూర్వకంగా ఆకాంక్షిస్తున్నాను. గత 25 సంవత్సరాల్లో నేను చూసిన అభివృద్ధిని బట్టి, రాబోయే కాలంలో ఇది మరింత ఉన్నత స్థాయికి చేరుకుని మరింత ప్రభావాన్ని చూపుతుందని నాకు నమ్మకం ఉంది.

ఇది ఒక గొప్ప ప్రయాణంగా కొనసాగుతుందని నేను విశ్వసిస్తున్నాను. భారీ స్థాయిలో ప్రజలను చేరుకుంటూ, ఏపిమాస్ 25 సంవత్సరాల ప్రయాణాన్ని దాటి మరింత విలువైన , ప్రభావవంతమైన సంస్థగా ఎదుగుతుందని నాకు పూర్తి నమ్మకం ఉంది.

ప్రజాదరణ పొందిన ప్రచురణలు:ఉదయ భాస్కర్

ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ , బీహార్ రాష్ట్రాల్లో 81 రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంస్థల ప్రోత్సాహానికి ఏపిమాస్ సీబీబీఓగా అమలు సంస్థగా కీలక పాత్ర పోషించింది. రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంస్థల బలోపేతానికి సంస్థ అందించిన సేవలు విశేషమైనవి, దీర్ఘకాల ప్రభావాన్ని చూపినవి.

ప్రత్యేకంగా తెలంగాణ రాష్ట్రంలో రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంస్థల కోసం ప్రత్యేక విధానం లేకపోవడంతో, ఏపిమాస్ అందించిన సూచనలు , అనుభవాలను ఆధారంగా తీసుకుని ఒక ముసాయిదా ఎఫ్‌పీఓ విధానాన్ని సిద్ధంచేసి, తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి సమర్పించాం. ఆ విధాన రూపకల్పనలో ఏపిమాస్ అందించిన విలువైన సూచనలు ఎంతో కీలకంగా నిలిచాయి. దీనివల్ల విధాన పరమైన వాదనలలో కూడా ఏపిమాస్ ఒక ముఖ్యమైన పాత్ర పోషించిందని చెప్పవచ్చు.

నాబార్డ్‌తో కలిసి ఏపిమాస్ చేసిన మరో ముఖ్యమైన కార్యక్రమం రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంస్థల కోసం స్వయం అభ్యాస మాడ్యూళ్లు , పోస్టర్ల అభివృద్ధి. ఈ అధ్యయన సామగ్రి ఎంతో ప్రజాదరణ పొందింది. అనేక రాష్ట్రాల్లోని రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంస్థలు ఈ పాఠ్య సామగ్రిని ఉపయోగించుకొని తమ సంస్థలను మరింత బలోపేతం చేసుకున్నాయి. ఈ వనరులు ఎఫ్‌పీఓల సామర్థ్యాభివృద్ధికి, సంస్థాగత బలోపేతానికి ఎంతో దోహదపడ్డాయి.

ఏపిమాస్ రజతోత్సవ వేడుకల సందర్భంగా, నాబార్డ్ తరఫున ఏపిమాస్ యాజమాన్యం, సిబ్బంది, మొత్తం బృందానికి నా హృదయపూర్వక అభినందనలు, కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. రైతులు , రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంస్థల సాధికారత కోసం ఏపిమాస్ భవిష్యత్తులో కూడా మరింత విజయవంతంగా తన సేవలను కొనసాగించాలని ఆకాంక్షిస్తున్నాను.

సమాజానికి చేయూత : కళామణి

ఏపిమాస్ 25 సంవత్సరాల ప్రస్థానాన్ని జరుపుకోవడం నాకు ఎంతో ఆనందంగా ఉంది. వ్యక్తిగతంగా కూడా, ఏపిమాస్‌లో గడిపిన గత 15 సంవత్సరాలు నాకు ఎంతో సంతృప్తినిచ్చాయి. ఎన్నో సవాళ్లు ఎదురైనప్పటికీ, నా పనిని నేను ఎంతో ఇష్టపడి, ఆనందంగా కొనసాగించాను. ఏపిమాస్ అభివృద్ధి భౌగోళికంగానూ, అంశాల పరంగానూ సహజసిద్ధంగా విస్తరించింది. ఈ విస్తరణ సమాజాల్లో ఉద్భవించిన అవసరాలు, పరిస్థితులకు అనుగుణంగా జరిగింది. ఏపిమాస్ ఎల్లప్పుడూ సమాజాల అవసరాలకు, ఆకాంక్షలకు అనుగుణంగా, వాటికి సంబంధించి పనిచేస్తూ వచ్చింది. ముఖ్యంగా మహిళలు, చిన్న, సన్నకారు రైతులు, అలాగే షెడ్యూల్డ్ కులాలు, షెడ్యూల్డ్ తెగలు, మారుమూల ప్రాంతాల్లో నివసించే ప్రజల వంటి సమాన అవకాశాలు లేని వర్గాలపై ఏపిమాస్ ప్రత్యేక దృష్టి సారించింది. వివిధ కార్యక్రమాల ద్వారా ఈ వర్గాల వరకు చేరుకొని, వారి అవసరాలు, జీవన పరిస్థితులకు అనుగుణంగా కార్యక్రమాలను సహజసిద్ధంగా రూపకల్పనచేసి, అమలు చేస్తూ వచ్చింది." ■

25 వసంతాలు ... 25 కీలక ఘట్టాలు !

స్వయం సహాయ సంఘాల బలోపేతం నుండి జాతీయ విధాన రూపకల్పన వరకు, సంస్థల నిర్మాణం నుండి వ్యాపారాభివృద్ధి వరకు, జీవనోపాధి కార్యక్రమాల నుండి వాతావరణ అనుకూల అభివృద్ధి వరకు ఏపిమాస్ ఎల్లప్పుడూ ప్రజా ఆధారిత, స్థిరమైన అభివృద్ధికి ప్రేరక శక్తిగా నిలిచింది. ఆ ప్రస్థానంలోని ముఖ్య విశేషాలను చూద్దాం ....

1. **2001: ప్రస్థానానికి శ్రీకారం:** స్వయం సహాయ సంఘాల ఉద్యమాన్ని బలోపేతం చేయాలనే లక్ష్యంతో ఏపిమాస్ ఆంధ్రప్రదేశ్ సొసైటీల చట్టం కింద అధికారికంగా నమోదు చేయబడింది. చిన్న ప్రయత్నంగా ప్రారంభమైన ఈ సంస్థ, నేడు ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ, బీహార్ రాష్ట్రాలలో 4.7 లక్షలకు పైగా కుటుంబాల జీవితాలను ప్రభావితం చేస్తున్న శక్తివంతమైన అభివృద్ధి సంస్థగా ఎదిగింది.

2. **2002: 'మహిళా సాధికారత' మాసపత్రిక ఆవిర్భావం:** మహిళల సాధికారత, పేదరిక నిర్మూలన లక్ష్యాలతో ఏపిమాస్ 'మహిళా సాధికారత' అనే తెలుగు మాసపత్రికను ప్రారంభించింది. గత 24 ఏళ్ళుగా, క్రమం తప్పకుండా ఈ మాసపత్రిక ప్రచురితమవుతున్నది. ఈ పత్రిక గ్రామీణ మహిళల స్వరంగా నిలిచింది.

3. **2002: అంతర్జాతీయ భాగస్వామ్యాలకు నాంది:** ఎఫ్‌సీఆర్ఏ నమోదు పొందడం ద్వారా యూరోపియన్ యూనియన్, డీజీఆర్‌వీ జర్మనీ, గేట్స్ ఫౌండేషన్ వంటి అంతర్జాతీయ సంస్థలతో భాగస్వామ్యాలు ఏర్పడి, ప్రపంచ వనరులను గ్రామీణ భారత సంస్థలకు అనుసంధానించే అవకాశాలు కలిగాయి.

4. **సంస్థల నిర్మాణంలో కీలక పాత్ర:** 'గ్రామీణ పేదరిక నిర్మూలన సంస్థ' (సెర్ప్) స్వయం సహాయ సంఘాల మద్దతు వ్యవస్థగా, స్వతంత్ర సంస్థగా రూపుదిద్దుకోవడంలో ఏపిమాస్ కీలక సహకారం అందించింది. అదేవిధంగా పట్టణ పేదరిక నిర్మూలన కోసం ఏర్పడిన 'మెప్మా' ఆవిర్భావానికి కూడా తోడ్పడింది.

5. **రేటింగ్ , గ్రేడింగ్‌లో జాతీయ ప్రమాణాలు:** స్వయం సహాయ సంఘాలు, సమాఖ్యలు, రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంస్థల కోసం సమగ్ర రేటింగ్, గ్రేడింగ్ సాధనాలను అభివృద్ధి చేసి, దేశవ్యాప్తంగా 500కు పైగా సమాఖ్యలు, సహకార సంఘాలను వృత్తిపరంగా బలోపేతం చేసింది.

6. **2004--2012: జీవనోపాధులు,వాటర్‌షెడ్ :** సూక్ష్మ ఆర్థిక సేవలకు పరిమితం కాకుండా, జీవనోపాధుల అభివృద్ధి , సహజ వనరుల నిర్వహణ రంగాల్లోకి అడుగుపెట్టి, యూరోపియన్ యూనియన్ , ఆగా ఖాన్ ఫౌండేషన్ మద్దతుతో ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణాలో ఆరు భారీ వాటర్‌షెడ్ ప్రాజెక్టులను అమలు చేసింది.

ఆశయం వుండీ , సాధించాలన్న తపన లేకున్నా బతికివుండీ చచ్చిన వారితో సమానమే

7. స్వయం నియంత్రణ ఉద్యమం : డీజీఆర్‌వీ జర్మనీతో 17 సంవత్సరాల భాగస్వామ్యంతో, స్వయం సహాయక సంఘాల వ్యవస్థలో స్వీయ నియంత్రణను ప్రోత్సహించే నమూనాను రూపొందించి, 18 భాగస్వామ్య సంస్థల ద్వారా 10 రాష్ట్రాలకు విస్తరించింది.

8. సొంత కార్యాలయం, శిక్షణ కేంద్రం: హైదరాబాద్‌లో ఆధునిక సౌకర్యాలతో కూడిన కార్యాలయ–శిక్షణ కేంద్రాన్ని నిర్మించి, పాలన, అకౌంటింగ్, వ్యాపారాభివృద్ధి, సంస్థాగత బలోపేతం వంటి అంశాలపై ఎన్జీఓలు, ప్రభుత్వ అధికారులు, బ్యాంకర్లకు శిక్షణ అందించే కేంద్రంగా అభివృద్ధి చేసింది.

9. ఐదులక్షల మానవ వనరుల నిర్మాణం: 5 లక్షలకు పైగా నిపుణులు, పారాప్రొఫెషనల్స్‌కు శిక్షణనందించి, శిక్షకులు, ఆడిటర్లు, రేటర్లు, కమ్యూనిటీ రిసోర్స్ పర్సన్స్‌గా సేవలందించే విస్తృత మానవ వనరుల వేదికను నిర్మించింది.

10. దక్షిణ–దక్షిణ సహకారం: కెనడాలోని కోడీ ఇంటర్నేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్‌తో కలిసి కమ్యూనిటీ ఆధారిత సూక్ష్మ ఆర్థిక సేవలపై తొమ్మిది అంతర్జాతీయ సర్టిఫికేట్ కోర్సులను నిర్వహించడంతో పాటు, ఆసియా మరియు ఆఫ్రికా దేశాల ప్రతినిధులకు ఎఫ్‌పీఓ అధ్యయన పర్యటనలను నిర్వహించింది.

11. ప్రామాణిక పరిశోధనలు : 88 పరిశోధన అధ్యయనాలు, 75 అంశాల వారీ ప్రచురణలు, స్వయం సహాయక సంఘాలపై మూడు ప్రామాణిక గ్రంథాలను వెలువరించి, రాష్ట్ర జాతీయ విధాన రూపకల్పనకు ఆధారంగా నిలిచింది.

12. **నాబార్డ్ గుర్తింపు :** ఏపిమాస్ అభివృద్ధి చేసిన ఆడిట్ వ్యవస్థను నాబార్డ్ అధికారికంగా గుర్తించేందుకు విజయవంతంగా కృషి చేయడంతో పాటు, స్వీయ నియంత్రణ అంశాలను జాతీయ గ్రామీణ జీవనోపాధి మిషన్‌లో చేర్చడంలో కీలక పాత్ర పోషించింది.

13. **'స్త్రీనిధి' ఏర్పాటులో భాగస్వామ్యం:** ఆంధ్రప్రదేశ్ , తెలంగాణ రాష్ట్రాల్లో స్వయం సహాయ సంఘాలకు ప్రత్యక్ష రుణ సదుపాయాలు అందించేందుకు ఏర్పడిన 'స్త్రీనిధి' సంస్థ రూపకల్పనలో కీలక పాత్ర పోషించింది.

14. **తూర్పు భారతానికి విస్తరణ:** ఏపిమాస్ శిక్షణ పొందిన కమ్యూనిటీ రిసోర్స్ పర్సన్స్‌ను బీహార్ మరియు పశ్చిమ బెంగాల్ రాష్ట్రాలకు పంపించి, అక్కడ స్వయం సహాయక సంఘాల ఉద్యమ విస్తరణకు తోడ్పడింది.

15. **ఎనేబుల్ నెట్‌వర్క్‌కు నాయకత్వం:** దేశవ్యాప్తంగా 27 స్వచ్ఛంద సంస్థలతో కలిసి స్వయం సహాయక సంఘాల సమాఖ్యలు మరియు ఎఫ్‌పీఓల స్వయం ప్రతిపత్తి, స్వీయ నియంత్రణను బలోపేతం చేయడానికి ఎనేబుల్ అనే జాతీయ వేదికను ఏర్పాటు చేసింది.

16. **పట్టణ నీరు, పారిశుధ్యం, ఆరోగ్యం:** పట్టణ స్వయం సహాయ సంఘాలను ఆర్థిక చేర్పు దాటి, సురక్షిత తాగునీరు, పారిశుధ్యం, పోషకాహారం ఇ ప్రజారోగ్య కార్యక్రమాలకు అనుసంధానించే ప్రయోగాత్మక కార్యక్రమాలను అమలు చేసింది.

17. **ఎఫ్‌పీఓ జ్ఞాన వనరుల అభివృద్ధి:** ఎఫ్‌పీఓల పాలన, అకౌంటింగ్, లైంగిక సమానత్వం, నిర్వహణపై ఆరు బహుభాషా స్వీయ అధ్యయన మాడ్యూల్స్, 15 పోస్టర్లు, పలు సాంకేతిక మాన్యువల్స్‌ను రూపొందించింది.

18. **ఎఫ్‌పీఓ ప్రక్రియ వేగవంతం:** నాబార్డ్, ఎస్ఎఫ్ఏసీ మరియు ఎన్‌సీడీసీ ద్వారా సి బి బి ఓగా గుర్తింపు పొంది, నాబార్డ్ మద్దతు పొందిన 144 ఎఫ్‌పీఓలకు ప్రత్యక్ష మద్దతు అందించడంతో పాటు, మరో 81 ఎఫ్‌పీఓలను బలోపేతం చేసింది.

19. **ఆదర్శ గ్రామాలు ... నైపుణ్యాభివృద్ధి:** బోరబట్ల, పెయ్యలపాలెం గ్రామాలను మౌలిక సదుపాయాల పరంగా ఆదర్శ గ్రామాలుగా తీర్చిదిద్దడంతో పాటు, గ్రామీణ యువత ఉపాధి అవకాశాల కోసం గోరంట్లపల్లి నైపుణ్యాభివృద్ధి కేంద్రాన్ని స్థాపించింది.

20. **సంక్షోభ సమయంలో నాయకత్వం:** కోవిడ్–19

కోపం నిన్ను చిన్నబుచ్చుతుంది, క్షమ నీ వ్యక్తిత్వ స్థాయిని పెంచుతుంది

ఏపిమాస్ కు విశిష్ట గుర్తింపు!

- స్వయంసహాయ ఉద్యమాన్ని తీర్చిదిద్దడంలో మహిళాభివృద్ధి సొసైటీ విశిష్ట కృషికి భారత ప్రభుత్వ గుర్తింపు
- 2012 లో ఏపిమాస్ సి ఇ ఓ కు ఎన్ ఆర్ ఎల్ ఎం– ప్రణాళికా ఉపసంఘం ఛైర్మన్ పదవి
- 2007 లో ఏ పి ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేసిన జి ఓ, ఎన్ జి ఓ ల సమన్వయ కమిటీలో ఏపిమాస్‌కు సభ్యత్వం
- ఏపిమాస్ కు జాతీయ స్థాయి సామర్థ్య నిర్మాణ సంస్థగా ఎన్ ఆర్ ఎల్ ఎం, ఎస్ ఏ ఎల్ ఎం గుర్తింపు
- రాష్ట్ర స్థాయిలో రెండు పర్యాయాలు, జిల్లా స్థాయిలో పలుమార్లు వాటర్‌షెడ్ ఉత్తమ నిర్వహణ అవార్డు
- టాటా ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సైంటిఫిక్ స్టడీస్ నిర్వహణలోని బి ఆర్ ఎల్ ఎం భాగస్వామిగా ఏపిమాస్ కు స్థానం
- ఎస్ హెచ్ జి లపై ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ రాష్ట్రస్థాయి యాజమాన్య సంఘంలో ఏపిమాస్ సి ఇ ఓ కు సభ్యత్వం
- 2013 లో లండన్‌లో జరిగిన కామన్వెల్త్ దేశాల స్ఫూర్తిదాయక నాయక సదస్సుకు ఎపిమాస్ సి ఇ ఓ
- 2019 లో ఆఫ్రికా ఖండంలో 'ఇంటర్నేషనల్ కోఆపరేటివ్ అలయెన్స్' (ఐ సి ఏ) ఆధ్వర్యంలో జరిగిన ప్రపంచ సదస్సులో శ్రీ సిఎస్ రెడ్డి ఆహ్వానిత ప్రధాన వక్తగా పాల్గొన్నారు.
- 20 సంవత్సరాలు, ఆ పైగా ప్రగతి ప్రేరణకర్తగా, అంకితభావంతో నిరంతరాయంగా సేవలందించిన సంస్థగా ఏపిమాస్‌కు జాతీయ స్థాయిలో రజిత ఫలక పురస్కారం

సమయంలో ప్రభుత్వ–స్వచ్ఛంద సంస్థల భాగస్వామ్యంతో రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఉపశమన కార్యక్రమాలకు నాయకత్వం వహించి, గ్రామీణ సరఫరా వ్యవస్థలను బలోపేతంచేసి, ప్రజారోగ్యాన్ని కాపాడేందుకు కృషి చేసింది.

21. **ఎస్ హెచ్ జిసమాఖ్యలకు పురస్కారాలు:** నాబార్డ్, ఎస్‌బీఐ, తదితర సంస్థల భాగస్వామ్యంతో అత్యుత్తమ స్వయం సహాయ సమాఖ్యలను సత్కరించే జాతీయ స్థాయి పురస్కారాలను 2021లో ప్రారంభించింది.

ఇప్పటి వరకు 5 పర్యాయాలుగా ఈ సత్కార మహా సమ్మేళనాలను నిర్వహించి, 13 రాష్ట్రాలకు చెందిన 54 అత్యుత్తమ స్వయం సహాయ సమాఖ్యలకు అవార్డులు అందించింది.

22. **వాతావరణ అనుకూల వ్యవసాయం:** 'రాయలసీమ జల జీవని' కార్యక్రమం ద్వారా 6,280 మంది రైతులకు పంట భద్రతను కల్పించడంతో పాటు, శ్రీ సత్యసాయి జిల్లాలో క్లైమేట్ స్మార్ట్ గ్రామాల కార్యక్రమాన్ని అమలు చేసి సహజ వ్యవసాయాన్ని ప్రోత్సహించింది.

23. **జాతీయ ఎఫ్‌పీఓ వ్యవస్థలో నాయకత్వం:** 'భారత్ అలయన్స్ ఫర్ ఎఫ్‌పీఓ యాక్సిలరేషన్' (బి ఏ ఎఫ్ ఏ) సహ వ్యవస్థాపక సంస్థగా, 1,000 ఎఫ్‌పీఓలను విజయవంతమైన వ్యాపార సంస్థలుగా తీర్చిదిద్దే లక్ష్యంతో పనిచేస్తూ, జాతీయ విధాన కమిటీలలో భాగస్వామ్యమైంది.

24. **డెవలప్‌మెంట్ క్యాటలిస్ట్స్ 2.0 అవార్డు:** ఇరవై సంవత్సరాలకు పైగా సాంకేతిక మద్దతు, సామర్థ్య నిర్మాణం, జీవనోపాధి పెంపుదల రంగాలలో ఏపిమాస్ చేస్తున్న నిరంతర సేవలకు గుర్తింపుగా, జాతీయ స్థాయి 'సిల్వర్ ప్లాక్' పురస్కారాన్ని అందుకుంది.

25. **రజతోత్సవం ... భవ్య భవిష్యత్‌కు దిశానిర్దేశం:** ఇరవై ఐదు సంవత్సరాల విజయవంతమైన ప్రస్థానాన్ని సంబరంగా జరుపుకుంటూ, రాబోయే 25 సంవత్సరాల కోసం వాతావరణ అనుకూల వ్యవసాయం, డిజిటల్ సమీకరణ, ప్రజా సంస్థల సంపూర్ణ ఆర్థిక, కార్యాచరణ స్వావలంబన లక్ష్యాలతో ఏపిమాస్ తన నిరంతర విశిష్ట సేవా పథంలో ముందుకు సాగుతోంది. ■

చరిత్ర సృష్టించిన వారంటే ఓడిపోని వారనికాదు, ఓటమితో ఆగక గెలుపు అంతు చూసిన వాళ్ళు

ఆహార, పశుగ్రాస భద్రతను పెంచే 'పాడి పంటలు'

ఏపిమాస్ కార్యాచరణ పథం

సుస్థిర వ్యవసాయం ద్వారా ఆహార, పశుగ్రాస భద్రత సాధించడం కోసం 'పాడి పంటలు' ప్రాజెక్టును ఏపిమాస్ చేపట్టింది. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని చిత్తూరు జిల్లాలో ఉన్న కురబలకోట, వాల్మీకిపురం (వాయల్పాడు) మండలాలు ఈ ప్రాజెక్టు ద్వారా: 1,400 మంది రైతులు ప్రత్యక్ష లబ్ధిదారులుగా, 3,000 మంది రైతులు పరోక్ష లబ్ధిదారులుగా ప్రయోజనం పొందుతున్నారు.

వీరిలో: చిన్న , సన్నకారు రైతులు; పాల ఉత్పత్తిదారులు; గొర్రెలు, మేకల పెంపకందారులు; వ్యవసాయ కూలీలు; కోళ్ల పెంపకందారులు, మహిళలు ,యువతకు ప్రత్యేక ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది. ఈ ప్రాజెక్టుకు ఏ ఇ ఐ ఎన్ – లక్సెంబర్గ్ సంస్థ ఆర్థిక సహాయం అందిస్తోంది.

ఐదు అంచెల సాగు

పోషకాహార భద్రతను పెంపొందించడం, సుస్థిర వ్యవసాయాన్ని ప్రోత్సహించడం కోసం 'ఐదు అంచెల సాగు' విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. ఈ పద్ధతిని ప్రకృతి వ్యవసాయ నిపుణుడు శ్రీ సుభాష్ పాలేకర్ ప్రోత్సహించారు.

ఈ విధానంలో వివిధ ఎత్తులు మరియు స్థాయిలలో పంటలను సాగు చేయడం ద్వారా:

- కుటుంబానికి పోషకాహారం అందుతుంది,
- భూమి వినియోగ సామర్థ్యం పెరుగుతుంది,
- రైతులకు అదనపు ఆదాయం లభిస్తుంది,
- సుస్థిర వ్యవసాయం ప్రోత్సహించబడుతుంది.

సమీకృత పశుగ్రాస అభివృద్ధి

పశువులకు సమతుల్య పోషకాహారం అందించేందుకు ఒక ఎకరా భూమిలో ఏడు రకాల పశుగ్రాస జాతులను సాగు చేసే విధానాన్ని అభివృద్ధి చేశారు.

ఈ జాతుల ప్రత్యేకతలు:

- అధిక ప్రోటీన్లు కలిగి ఉండటం,
- అనేకసార్లు కోయడానికి అనుకూలంగా ఉండటం,
- తదుపరి సీజన్ల కోసం విత్తనాలను ఉత్పత్తి చేయడం.

సీడ్ బాల్స్

పశుగ్రాస కొరత సమస్యను తగ్గించడానికి సామూహిక భూములు, కొండ ప్రాంతాలు, బీడు భూములను పునరుద్ధరించడానికి రెండు మండలాలలో "సీడ్ బాల్స్" ద్వారా పశుగ్రాస చెట్ల విత్తనాలను చల్లే కార్యక్రమాన్ని చేపట్టింది. దీని ద్వారా:

- పశుగ్రాస లభ్యత పెరుగుతుంది,
- బీడు భూములు పచ్చదనంతో నిండుతాయి,
- పర్యావరణ పరిరక్షణకు తోడ్పాటు లభిస్తుంది.

న్యూట్రి గార్డెన్

పోషకాహార లోపాన్ని తగ్గించి, గ్రామీణ కుటుంబాల ఆహార అవసరాలను తీర్చేందుకు ఇంటి వెనుకభాగంలో న్యూట్రి గార్డెన్ల ఏర్పాటును ప్రోత్సహించారు.

దీని ద్వారా:

- కుటుంబాలకు తాజా, పోషకాహారం అందుతుంది,
- పోషకాహార లోపాన్ని తగ్గించవచ్చు,
- ఆహార స్వయం సమృద్ధి పెరుగుతుంది.

పాడి పంటలు ప్రాజెక్టు ద్వారా ఆహార భద్రత, పశుగ్రాస భద్రత, పోషకాహార మెరుగుదల, సుస్థిర వ్యవసాయ పద్ధతులను ప్రోత్సహిస్తూ రైతుల జీవనోపాధిని బలోపేతం చేయడం లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నారు. మహిళలు, యువత భాగస్వామ్యంతో గ్రామీణ కుటుంబాల ఆర్థిక, సామాజిక స్థితిగతులను మెరుగుపరచడానికి ఈ ప్రాజెక్టు దోహదపడుతోంది. ■

నమ్మిన సిద్ధాంతానికి కట్టుబడడం ఇతరులను లెక్కచేయకపోవడమో , కయ్యానికి కాలుదువ్వడమో కాదు

రాయలసీమ జలవనరుల అభివృద్ధి కార్యక్రమం

'**రా**యలసీమ జల వనరుల అభివృద్ధి' కార్యక్రమానికి (రాయలసీమ వాటర్ ఇనిషియేటివ్) అజీమ్ ప్రేమ్‌జీ ఫౌండేషన్ ఆర్థిక సహకారం అందిస్తోంది.

ఈ కార్యక్రమాన్ని ఏపిమాస్, ఏఎఫ్ ఎకాలజీ సెంటర్, సెంటర్ ఫర్ సస్టైనబుల్ అగ్రికల్చర్ (సి ఎస్ ఏ), ది టింబక్టు కలెక్టివ్, వాసన్ ఇండియా, జన జాగృతి, రెడ్స్, రిడ్స్, ఫౌండేషన్ ఫర్ ఎకాలజికల్ సెక్యూరిటీ (ఎఫ్ ఇ ఎస్). అనే తొమ్మిది స్వచ్ఛంద సంస్థలు సంయుక్తంగా అమలు చేస్తున్నాయి.

ఈ కార్యక్రమం ద్వారా రాయలసీమ ప్రాంతంలోని అన్నమయ్య, అనంతపురం, శ్రీ సత్యసాయి జిల్లాలలోని 15 మండలాలు, 69 గ్రామ పంచాయతీల పరిధిలోని 231 ఆవాసాలలో నివసిస్తున్న 32,000కు పైగా చిన్న, సన్నకారు రైతులు ప్రయోజనం పొందనున్నారు.

కార్యక్రమం ప్రధాన లక్ష్యం

కరవు పరిస్థితులను తట్టుకునే సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించడం, పంట భద్రతను మెరుగుపరచడం, ప్రస్తుతం బీడుగా ఉన్న భూములను సాగులోకి తీసుకురావడం, పంటల సాంద్రతను పెంచడం, చిన్న, సన్నకారు రైతులందరికీ సాగునీటి సామర్థ్యాన్ని స్థిరీకరించడం కోసం సుస్థిర జల నిర్వహణ, ప్రకృతి వ్యవసాయ పద్ధతులను ప్రోత్సహించడం ఈ కార్యక్రమం ప్రధాన లక్ష్యం.

నీటి, పంట భద్రత

- సుమారు 24,600 మంది చిన్న, సన్నకారు రైతులు తమ 21,800 హెక్టార్ల భూమిలో పంట భద్రతను సాధించగలుగుతారు.
- వర్షాధార వ్యవసాయంపై ఆధారపడిన సుమారు 16,300 మంది రైతులు, తమ 17,300 హెక్టార్ల భూమిలో కరువు పరిస్థితులను తట్టుకొని ఖరీఫ్ పంటలను రక్షించుకునే సామర్థ్యాన్ని పొందుతారు.

ఏపిమాస్ కార్యాచరణ పథం

- బోర్ బావుల ద్వారా మధ్యంతర సాగునీటి సౌకర్యం పొందుతున్న సుమారు 10,300 మంది రైతులు, తమ 10,500 హెక్టార్ల భూమిలో సాగునీటిని స్థిరీక రించుకొని ఖరీఫ్, రబీ పంటలను సాగు చేయగలుగుతారు.
- మొత్తం బీడు భూమిలో (సుమారు 8,000 హెక్టార్లు) సగం మేర, అంటే సుమారు 3,800 హెక్టార్ల భూమిని, తిరిగి సాగులోకి తీసుకురావడం లక్ష్యంగా నిర్దేశించబడింది.

చేపట్టే ప్రధాన కార్యక్రమాలు

- చెరువులు, ఫీడర్ కాలువలు, చెక్‌డ్యామ్‌లు, వ్యవసాయ కుంటల పునరుద్ధరణ.
- మినీ చెక్‌డ్యామ్‌లు, వ్యవసాయ కుంటలు, రాక్‌ఫిల్ డ్యామ్‌లు, రాతి బండల నిర్మాణాలు, కందకాలు, నీటి కొలత పరికరాల ఏర్పాటు.
- బోర్ బావుల రీచార్జింగ్, బోర్ బావుల ద్వారా నీటి భాగస్వామ్య విధానం, సంరక్షణాత్మక సాగునీటి కోసం స్ప్రింక్లర్, డ్రిప్ యూనిట్ల ఏర్పాటు.
- గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో తాగునీటి సౌకర్యాల కల్పన.

రాయలసీమ ప్రాంతంలో నీటి వనరుల సంరక్షణ, ప్రకృతి వ్యవసాయ విస్తరణ, పంటల స్థిరత్వం , రైతుల జీవనోపాధి భద్రత మరింత బలోపేతం కావడాన్ని ఈ కార్యక్రమం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.

■

అధికారం శ్రుతి మించితే , అవిధేయత స్వరం పెరుగుతుంది

వ్యవసాయ రంగంలో మహిళల సాధికారత ఆజీవ!

వ్యవసాయ రంగంలో మహిళలకు సంస్థాగత వేదికలను కల్పించడం ద్వారా లైంగిక సమానత్వాన్ని సాధించడం ప్రధాన లక్ష్యంగా, లక్సెంబర్గ్‌కు చెందిన ఎఇఐఎన్ సంస్థ ఆర్థిక సహకారంతో అంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణా రాష్ట్రాలలోని రెండు జిల్లాలు (అనంతపురం, యాదాద్రి) నాలుగు మండలాలు (ధర్మవరం, అనంతపురం రూరల్, బొమ్మల రామారం, యాదగిరి గుట్ట), 38 గ్రామాలలో ఆజీవ ప్రాజెక్టును ఏపిమాస్ అమలు చేసింది. ఈ ప్రాజెక్టులో 2408 మంది మహిళా వాటాదారులు లబ్ధిదారులుగా వున్నారు. స్థానికంగా, ఏ ఎఫ్ ఎకాలజీ సెంటర్, రెడ్స్, జిఎంఎం, పీస్ సంస్థల సహ భాగస్వామ్యంలో ఈ ప్రాజెక్టు అమలు జరిగింది. 'వ్యవసాయ రంగంలో మహిళల సాధికారత ద్వారా లైంగిక సమానత్వ సాధన' (ఆజీవ) పేరుతో ఈ ప్రాజెక్టును నిర్వహించారు.

సామర్థ్యాభివృద్ధి, వ్యాపారాభివృద్ధి , సంస్థాగత మద్దతు ద్వారా మహిళా ఎఫ్‌పిఓలను (వ్యవసాయ ఉత్పత్తిదారుల సంస్థలను) ప్రోత్సహించి, స్థిరంగా కొనసాగించేలా చేయడం ద్వారా మహిళా ఎఫ్‌పిఓలను బలోపేతం చేయడం, మిశ్రమ ఎఫ్‌పిఓలలో మహిళల సభ్యత్వాన్ని, నాయకత్వాన్ని, నిర్ణయాత్మక పాత్రను పెంపొందించడం ద్వారా లైంగిక అవరోధాలను తగ్గించడం, వనరులను పొందడం, తమ హక్కులను సాధించుకోవడం, విధాన స్థాయిలో తమ స్వరం వినపడేలా చేయడం ద్వారా వ్యవసాయ విలువ గొలుసులో మహిళల సాధికారతను సాధించడం ఈ ప్రాజెక్ట్ ప్రధాన లక్ష్యాలు.

శిక్షణలు, కార్యశాలల నిర్వహణ, సుపరిపాలన, ఆర్థిక నిర్వహణ, చట్టపరమైన అనుసరణ, వ్యాపార ప్రణాళికల రూపకల్పన వంటి సంస్థాగత నిర్మాణ అంశాలతో ఈ ప్రాజెక్టును రూపొందించారు. మెరుగైన విత్తనాల వినియోగంపైన, పంటల వైవిధ్యీకరణ పైన, పోషక తోటల ఏర్పాటుపైన శిక్షణలు యిచ్చి. ఉత్పత్తి వ్యవస్థల బలోపేతానికి కృషి చేశారు. మహిళలకు అనుకూలమైన వ్యవసాయ పరికరాలను అందించడం ద్వారా, భూమిలేని మహిళలకు జీవనోపాధి అవకాశాల కల్పన ద్వారా ఉపాధి వ్యవస్థలను శక్తి మంతం చేశారు.

ఏపిమాస్
కార్యాచరణ పథం

ఫలితాలు , ప్రభావం

- మహిళా రైతులు పాలన, నిర్వహణ, వ్యాపార నైపుణ్యాలలో గణనీయమైన పురోగతి సాధించారు.
- మహిళలు స్వయంగా పప్పుధాన్యాలు, చిరుధాన్యాల ప్రాసెసింగ్ యూనిట్లను నిర్వహిస్తున్నారు.
- మహిళలు వ్యాపారాలను, ఎఫ్ పి ఓ లను సమర్ధంగా నడపగలరన్న విశ్వాసం ఇటు మహిళలలో, అటు పురుషులలో 92 శాతం మేర ఉంది.
- మహిళల ఆధ్వర్యంలోని 84 శాతం వ్యవసాయ క్షేత్రాలలో అధిక దిగుబడులు, తక్కువ వ్యయాలు నమోదయ్యాయి.
- మూడవ దశలో ఇన్‌పుట్--అవుట్‌పుట్ మార్కెటింగ్ విలువ రూ. 3.3 కోట్ల నుండి రూ. 14 కోట్లకు పెరిగి, 319 శాతం వృద్ధిని నమోదు చేసింది.
- మూడవదశలో రూ70లక్షల నిధులను సమీకరించాయి.
- మిశ్రమ రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంస్థలలో మహిళల సభ్యత్వం 30 శాతం నుండి 43.7 శాతానికి పెరిగింది.
- డైరెక్టర్ల మండలిలో మహిళల ప్రాతినిధ్యం 22 శాతం నుండి 50 శాతానికి చేరుకుంది.
- నాలుగు మహిళా రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంస్థలు తమ స్వంత నిధుల ద్వారా 40 శాతం వాటా సమకూర్చి, రూ. 60 లక్షల విలువైన ఆస్తులను సృష్టించాయి. ■

ఏపిమాస్ పాలక వర్గం .... నాటి నుంచి నేటి వరకు

1. డా. పమిడి కోటయ్య	చైర్మన్
2. శ్రీమతి నందితా రే	ఉపాధ్యక్షురాలు
3. శ్రీ సి.ఎస్. రెడ్డి	ప్రధాన కార్యనిర్వాహక అధికారి
4. శ్రీ విజయ్ మహాజన్	ఉపాధ్యక్షుడు
5. శ్రీ కె. రాజు, ఐఏఎస్	సభ్యుడు
6. శ్రీ ఎస్.పి. టక్కర్, ఐఏఎస్	సభ్యుడు
7. శ్రీ సమర్‌జిత్ రే, ఐఏఎస్	సభ్యుడు
8. శ్రీమతి సి.ఎస్. రామలక్ష్మి, ఐఎఫ్ఎస్	సభ్యురాలు
9. శ్రీ పి.కె. సాహా, జనరల్ మేనేజర్, సిడ్బి	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
10. శ్రీ ఆర్.జయసూర్య, ఏజిఎం, సిడ్బి	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
11. శ్రీ ఎస్. రవిశంకర్, ఏవిపి, గ్లోబల్ ట్రస్ట్ బ్యాంక్	సభ్యుడు
12. శ్రీ ఉదయ్‌కుమార్, యండి, షేర్ మైక్రోఫిన్ లిమిటెడ్	సభ్యుడు
13. శ్రీ వి.వి. సూర్యనారాయణ, మహిళా వికాస మాక్స్	సభ్యుడు
14. శ్రీ జె. నీలయ్య, సీఈఓ, అంకురం సంగమం ఫోరం	సభ్యుడు
15. శ్రీమతి కందర్ప రమాప్రభాకర్, యండి, జాగృతి మాక్స్ లిమిటెడ్, వైజాగ్	సభ్యురాలు
16. శ్రీ ఎస్.పి.సింగ్, కార్యదర్శి, మహిళా శిశుఅభివృద్ధిశాఖ, ఏపీ ప్రభుత్వం	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
17. డా. ప్రకాష్‌భక్షి, సీజిఎం, యంసిఐడి, నాబార్డ్, ముంబై	ఎక్స్‌అఫీషియో సభ్యుడు
18. శ్రీమతి పద్మజ, డైరెక్టర్, స్పందన	సభ్యురాలు
19. శ్రీ ఎ.ఎల్. నాగేశ్వరరావు, జిఎం, ఆంధ్రా బ్యాంక్, ఎస్ బి ఎల్ సి కన్వీనర్	సభ్యుడు
20. శ్రీ నరేందర్, సీఈఓ, ఎస్ పి ఎం ఎస్, తిరుపతి	సభ్యుడు
21. శ్రీ చల్లప్ప, ఐఎఎస్, డబ్ల్యు డి & సి డబ్ల్యు	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
22. శ్రీ జె.ఆర్. సరంగల్, సీజిఎం, నాబార్డ్	సభ్యుడు
23. శ్రీ భట్టాచార్య, నాబార్డ్	సభ్యుడు
24. ప్రొఫెసర్ మహేంద్రదేవ్	సభ్యుడు
25. శ్రీమతి మినీమాథ్యూ, ఐఏఎస్	సభ్యురాలు
26. శ్రీ విపిన్‌శర్మ, కేర్ ఇంటర్నేషనల్	సభ్యుడు
27. శ్రీమతి వి. సరస్వతి	సభ్యురాలు
28. శ్రీ ఎస్. నాగేశ్వరరావు	సభ్యుడు
29. శ్రీ సామ్యూల్, ఐఏఎస్	సభ్యుడు
30. శ్రీమతి విజయలక్ష్మి దాస్, ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టర్, ఎఫ్ డబ్ల్యు డబ్ల్యు బి	సభ్యురాలు
31. శ్రీమతి విజయభారతి, ఎస్ యం ఇ ఎల్ సి	సభ్యురాలు
32. శ్రీ ప్రశాంత మహాపాత్ర, ఐఏఎస్	సభ్యుడు
33. శ్రీ పి. శ్యామసుందర్	సభ్యుడు

ఆరడుగుల మనిషి విలువ నాలుగంగుళాల నాలుకమీద ఆధారపడి వుంటుంది !

34. శ్రీమతి ఎస్. విజయలక్ష్మి	సభ్యురాలు
35. శ్రీమతి విద్యా స్రవంతి	సభ్యురాలు
36. శ్రీమతి పేట ఉషారాణి, ఎస్ పి ఎం-ఐబి, సెర్ప్	సభ్యురాలు
37. శ్రీమతి వి. ఉషారాణి, ఐఏఎస్	సభ్యురాలు
38. శ్రీమతి సువర్ణ, ఐఎఫ్ఎస్, డ్వాక్రా డైరెక్టర్	సభ్యురాలు
39. శ్రీమతి వసంత కన్నాభిరాన్	సభ్యురాలు
40. శ్రీమతి అనితా రామచంద్రన్, ఐఏఎస్	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యురాలు
41. శ్రీ వి. రామకృష్ణారావు	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
42. శ్రీ కె. మాధవరావు, ఐఏఎస్	చైర్మన్
43. శ్రీమతి అలివేలమ్మ	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యురాలు
44. సి.వి. రావు, సిడ్బి	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
45. ఎస్. శ్రీనివాస్, సిడ్బి	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
46. ఎం. సుబ్రహ్మణ్యం	సభ్యుడు
47. ఆలూరి సాంబశివరావు, నాబార్డ్	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
48. ప్రొఫెసర్ కె.వి. రాజు, ఐ ఆర్ యం ఎ	సభ్యుడు
49. శ్రీ జయేష్ రంజన్, ఐఏఎస్	సభ్యుడు
50. డా. సుధా కొఠారి, చైతన్య	సభ్యురాలు
51. శ్రీ పి.వి.ఎ. రామారావు, మాజీ ఎండీ, నాబార్డ్	సభ్యుడు
52. శ్రీమతి విద్యా రామచంద్రన్, మైరాడ	సభ్యురాలు
53. ప్రొఫెసర్ శీలా ప్రసాద్, హైదరాబాద్ విశ్వవిద్యాలయం	సభ్యురాలు
54. శ్రీకాకుళం జిల్లా సంఘం జడ్ ఎస్ అధ్యక్షుడు	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
55. అనంతపురం జిల్లా సంఘం జడ్ ఎస్ అధ్యక్షుడు	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
56. రంగారెడ్డి జిల్లా సంఘం జడ్ ఎస్ అధ్యక్షుడు	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
57. శ్రీ బి.బి. నాయక్, నాబార్డ్	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
58. శ్రీ ఎస్. రామకృష్ణన్	సభ్యుడు
59. శ్రీ కె.వి. రాఘవులు	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
60. శ్రీ వి.ఎస్.ఆర్. గోపాల్, జనరల్ మేనేజర్, ఆంధ్రా బ్యాంక్	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
61. శ్రీ రెడ్డి సుబ్రహ్మణ్యం, ఐఏఎస్	సభ్యుడు
62. శ్రీ అలోయ్సియస్ ఫెర్నాండెజ్, మైరాడ	సభ్యుడు
63. శ్రీమతి ఎస్. రామలక్ష్మి	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యురాలు
శ్రీ వై. ప్రసాద్, జనరల్ మేనేజర్, ఆంధ్రా బ్యాంక్	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
64. శ్రీ నరేంద్రనాథ్ రెడ్డి, జనరల్ మేనేజర్, ఆంధ్రా బ్యాంక్	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
శ్రీ ఎమాన్యుయేల్ వి. ముర్రే / నాబార్డ్ ప్రతినిధి, పి. మోహనయ్య, కె.ఆర్. నాయర్, జిజి మామెన్, వి.వి.వి. సత్యనారాయణ, పి. రాధాకృష్ణన్,	
65. వై. కృష్ణారావు	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యులు
66. శ్రీమతి ఎ. కలామణి	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యురాలు

67. శ్రీమతి వై. మున్ని కుమారి, జనరల్ మేనేజర్, సిడ్బి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రణాళిక శాఖ ప్రతినిధులు (డి. సూర్యనారాయణ శాస్త్రి)	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యురాలు
68. సుదర్శన్ రెడ్డి, (గ్రేస్ సరోజ, మీరా షేక్) --	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యులు
69. శ్రీ సి. దొరస్వామి, జనరల్ మేనేజర్, ఆంధ్రా బ్యాంక్	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
70. శ్రీ బి. రాజశేఖర్, ఐఏఎస్, సీఈఓ-సెర్ప్, ఆంధ్రప్రదేశ్	సభ్యుడు
71. డా. ఎస్. సుజాత, శాతవాహన విశ్వవిద్యాలయం	సభ్యురాలు
72. శ్రీమతి అనురాధ ప్రసాద్, చైర్‌పర్సన్, రెడ్డి ఫౌండేషన్	సభ్యురాలు
73. శ్రీమతి సుచరిత ఎల్లా, మేనేజింగ్ డైరెక్టర్, భారత్ బయోటెక్	సభ్యురాలు
76. టి ఎల్ ఎఫ్ అధ్యక్షుడు, మార్కాపురం	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
77. జడ్ ఎస్ అధ్యక్షుడు, నిజామాబాద్	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
78. జడ్ ఎస్ అధ్యక్షుడు, చిత్తూరు	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
79. శ్రీ జె. రేమండ్ పీటర్, ఐఏఎస్	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
80. శ్రీమతి మహ్ఫూరా అలీ, మాజీ సీజిఎం, ఎస్‌బిఐ	ఉపాధ్యక్షురాలు
81. శ్రీ ఎ. మురళి, సీఈఓ సెర్ప్, తెలంగాణ	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
82 . (డి. దుర్గాప్రసాద్, విజయ్ వర్మ / సత్యనారాయణ రెడ్డి / ఆర్.వి. రమణారావు) జిఎం ఆంధ్రాబ్యాంక్	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
83. టిఎల్ ఎఫ్ అధ్యక్షుడు, శ్రీకాకుళం	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
84. టిఎల్ ఎఫ్ అధ్యక్షుడు, ఆదిలాబాద్	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
85. జడ్ ఎస్ అధ్యక్షుడు, తూర్పుగోదావరి	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
86. శ్రీమతి అనితా రామచంద్రన్, ఐఏఎస్, సిఈఓ సెర్ప్ - తెలంగాణ	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యురాలు
87. శ్రీ చిరంజీవ్ చౌదరి, ఐఎఫ్ఎస్ కమిషనర్, హార్టికల్చర్	సభ్యుడు
88. శ్రీ ఎన్.వి. రమణ	సభ్యుడు
89. శ్రీమతి ఎన్. విజయలక్ష్మి, ఐఏఎస్, కార్యదర్శి, డబ్ల్యు డి సి, బీహార్	సభ్యురాలు
90. శ్రీమతి ముక్తి బోస్కో, సీఈఓ, హీలింగ్ ఫీల్డ్స్ ఫౌండేషన్	సభ్యురాలు
91. ప్రొఫెసర్ శంభు ప్రసాద్, ఐఆర్ఎంఎ	సభ్యుడు
92. శ్రీ పి. మోహనయ్య, మాజీ సీజిఎం, నాబార్డ్	సభ్యుడు
93. శ్రీమతి సవితా మహాజన్, మాజీ డిప్యూటీ డీన్, ఐఎస్‌బి	సభ్యురాలు
94. శ్రీ ఎన్. మధు మూర్తి, మాజీ డైరెక్టర్	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
95. డా. ఇ. సుధారాణి, డా. బి.ఆర్.అంబేద్కర్ ఓపెన్ యూనివర్సిటీ	సభ్యురాలు
96. డా. డబ్ల్యూ.ఆర్. రెడ్డి, ఐఏఎస్, ఫార్మర్ డీజీ, ఎన్ఐఆర్‌డిపిఆర్	సభ్యుడు
97. డా. కె.వి. గౌరి	సభ్యురాలు
98. శ్రీమతి కె. సంధ్యారాణి	సభ్యురాలు
99. టిఆర్‌పిసి ఎఫ్‌పిఓ అధ్యక్షుడు	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
100. యం టమాటి ఎఫ్‌పిఓ ఫెడరేషన్ అధ్యక్షుడు	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
101. తెలంగాణ స్త్రీనిధి అధ్యక్షుడు	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
102. ఆంధ్రప్రదేశ్ స్త్రీనిధి అధ్యక్షుడు	ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుడు
103. శ్రీ కె.వి. సుబ్బారావు	సభ్యుడు

ఏపిమాస్ సంస్థ ఉద్యోగులు ... నాటి నుంచి నేటి వరకు

1. టి.సి.ఎస్. రెడ్డి
2. ఎస్. మాధవి
3. ఎన్. తిరుపతయ్య
4. కె. వెంకటేశ్వరరావు
5. సి. నారాయణరెడ్డి
6. కె. విశ్వేశ్వరరావు
7. ఎస్. రామలక్ష్మి
8. అరుణ రామకృష్ణన్
9. బి. ఆంజనేయులు
10. పి. ఉషారాణి
11. ఏవీఆర్ కుమార్
12. ఎన్. శ్రీనివాసరావు
13. సి. నాగార్జున
14. ఎల్.బి. ప్రకాష్
15. వై. రామకృష్ణ
16. కె. పద్మావతి
17. ఎన్. ఫణి ప్రియా
18. బి. లింగేష్
19. జి. సత్యనారాయణ రాజు
20. జి. జయశ్రీ
21. జి. త్రివిక్రమ దేవి
22. టి. రమేష్ రెడ్డి
23. డి. మాధవి
24. మురళి జాజున
25. వి. ప్రభాకర్ రెడ్డి
26. సునీత ప్రసాద్
27. వి. ప్రభావతి
28. కె. రాజా రెడ్డి
29. జి. కాళీచరణ్
30. ఎస్. విజయ్‌భాస్కర్
31. జి. అప్పలస్వామి
32. కె. రాజేంద్రప్రసాద్
33. బి. విజయకుమారి
34. ఎస్. శ్రీనివాస్
35. జి. గోవిందరావు
36. కె. గౌతమ్ రెడ్డి
37. పి. మంజుల
38. రవికిరణ్ శర్మ
39. జి.సి. రంగారెడ్డి
40. కె. నాగేశ్వరరావు
41. కె. గీతా కుమారి
42. రఘు కుమార్ ఎం.ఎస్.
43. ఎం.బి. సుబ్రహ్మణ్యం రెడ్డి
44. కె. శేషగిరి
45. టి. సుధారాణి
46. వేదుల మీనా కిరణ్
47. బి. గీతాంజలి
48. ఎన్. వినాయక రెడ్డి
49. జి. తారకేశ్వర్
50. ఎస్. వనజ
51. పి. రవికుమార్
52. కె. పద్మజ
53. బి. కపిల్‌నాథ్
54. కె. ఆరోకియం
55. ఎ.వి.రాజన్
56. జి. నాగేంద్రప్రసాద్
57. బి. వెంకటేశులు
58. ఆర్. సరళ
59. కె. లుగేంద్ర పిళ్లై
60. వై. సుధ
61. ఎస్. సుభాషిణి
62. బి. విద్యానంద్
63. చి. ఏంజెలా దేవిస్
64. డి. రాజశేఖర్
65. జి. సునీల్ కుమార్
66. పి. పూర్ణచంద్రిక
67. ఎం. అర్జున్‌ప్రసాద్
68. ఎ. కన్నన్
69. ఎన్.జె. విద్యాసాగర్
70. జె.వి. కృష్ణమూర్తి
71. జె. మనోజ్‌కుమార్
72. జి. గంగాధరి
73. జి. ఎజ్రా ఇమ్మాన్యుయేల్
74. జె. రామచంద్రుడు
75. ఎస్. విజయ్‌కుమార్
76. జి. శ్రీనివాస్
77. వై. ప్రేమనాథ్
78. ఎ. శ్రీధర్ బాబు
79. కె. వరలక్ష్మి
80. ఎన్. నవీన్‌కుమార్
81. జి. భాస్కరరావు
82. సమతా వల్లూరి
83. శివరామకృష్ణ
84. ఎ. హరిదర్శిని
85. రేఖ గున్నా
86. ఎస్. ప్రహ్లాదయ్య
87. వై. శ్రీకాంత్‌రెడ్డి
88. వి. శ్రీనివాసులు
89. జి.వి.ఎస్.ప్రభాకర్
90. శ్రీనివాస్ సిద్ది
91. జె.ఎన్. లలిత
92. డా. కె. శ్రీధర్
93. హేమసుందర్ రెడ్డి
94. పి. వీరారెడ్డి
95. మురళీకృష్ణ (ఎం.కె.ఎస్.)
96. పి. పూర్ణచంద్రిక
97. జి. బాసిరెడ్డి
98. కె. ఛాయాదేవి
99. బదరీష్
100. బి. రాజశేఖర్
101. సి. గోపాలరాజు
102. జి. సురేష్
103. బి. ప్రసన్నలక్ష్మి
104. చి. శ్రీనివాసరావు ఎన్.వి.
105. ఎస్. శివప్రసాద్
106. బి. పెద్దన్న
107. అమిత్ సిన్హా
108. జి. సత్యనారాయణరాజు
109. ఇ. మోనికా
110. డి. సుభాష్
111. టి.ఎ. కిశోర్
112. ఎస్. విజయ్‌కుమార్
113. జి. రాందాస్
114. శిరీష

115. ఎస్. శ్రీకాంత్
116. సుధారాణి
117. డి. వేణు
118. రాహుల్ కుమార్
119. అవినాష్ కుమార్
120. ఓంకార్ ప్రసాద్ సింగ్
121. అమితాబ్ మజుందార్
122. కమలేష్ జైస్వాల్
123. ఆర్.ఎస్. రాజు
124. జి. కాళీచరణ్
125. సుచిత్ కుమార్
126. అనిల్ హిమాన్షు తయాడే
127. రవికుమార్ రే
128. ఎం. నాగిరెడ్డి
129. ఆర్.వై.వి.ఎస్.భాస్కర్
130. చి. సంధ్యాకుమారి
131. కె. నర్మద
132. ఎ. నరసింహ స్వామి
133. ఇ. బాబు లక్ష్మణ్ కుమార్
134. వై. శ్రీనివాసులురెడ్డి
135. జి. కొండయ్య
136. మనోజ్‌కుమార్ గిరి
137. అభయ్‌కుమార్ ప్రసాద్
138. దేబరతి దత్తా
139. జయా బిష్ట్
140. బి. శ్రీకాంత్ రెడ్డి
141. శ్రీ సంతోష్ కుమార్ తివారీ
142. డా. జీఎన్ఎస్ రెడ్డి
143. బి. ప్రవీణ్ కుమార్
144. ఎ. కరుణాకర్ రెడ్డి
145. ఎన్. కృష్ణవేణి
146. దుర్జయ్ బసాక్
147. జి. సత్యనారాయణ రాజు
148. జి. బాలాజీ
149. వి. హేమంత్ కుమార్
150. మస్తాన్ వలి కె.
151. కె. లక్ష్మీదేవి
152. కె.వి. భాగ్య
153. పి. రమేష్ బాబు
154. సి. బ్రహ్మయ్య
155. ఎం. బాబాజాన్
156. పి. బయపు రెడ్డి
157. పి. ప్రతిమ
158. బి. వెంకటేశ్వర్ రెడ్డి
159. టి. పాండు రంగారావు
160. సి. వేణుగోపాల్
161. డి. శ్రీనివాసరావు
162. ఎం. వెంకటరాముడు
163. మదన్ పస్వాన్
164. జైరామ్ సింగ్
165. కాంచన కుమారి
166. ఎ. గుణశేఖర్
167. డి. లావణ్య
168. ఎం. రఫీ
169. వి.పి. అనిత
170. బి. వెంకటస్వామి
171. ఎం. భారతి
172. ఎ. కుమారస్వామి
173. టి. మురళి
174. ఎం. ప్రసాద్
175. చంద్రప్రకాశ్ గుప్తా
176. శిల్పా చౌహాన్
177. బి. పద్మ
178. బ్రహ్మచారి
179. అమితాబ్ మజుందార్
180. బి.జె. రామమోహనరావు
181. బీర్ బహదూర్ బిష్ట్
182. ఆనంద్ కుమార్ తివారీ
183. ప్రియాంక కుమారి
184. కవిత కుమారి
185. కిరణ్ సిన్హా
186. శోభా కుమారి
187. ఈ. రఘునాథ్
188. జె. విజయ్ కుమార్
189. పి. పాపన్న
190. బి. రామాంజనేయులు
191. జి. ఎర్రన్న
192. బి. అమర దేవేంద్ర
193. వి. వేణుగోపాల్
194. సోమశేఖర్ రెడ్డి
195. రామకృష్ణయ్య
196. కె. లోకేష్
197. ఎం.రాజానరసయ్య
198. కె. రాము
199. బి. సత్యప్రకాశ్
200. ఎస్.ఆర్.నాగరాజారావు
201. ఎ. కలామణి
202. పి. తిరుపతి
203. బి. రామ్ మోహన్
204. ఎ. నరసింహ రెడ్డి
205. డి. వెంకట రమణ
206. బి. మధు సూదన్
207. బి. ప్రదీప్ కుమార్
208. జి. రాజేశ్వరి
209. జె. అశోక్ కుమార్
210. సురేందర్ కుమార్ వర్మ
211. జె. సంతప్ప
212. ఎం. వినయశ్రీ
213. వి.వి. రామకృష్ణ
214. ఎస్. సుధాకర్
215. బి. శ్రీకాంత్
216. ఎం. నాగభూషణం
217. ఎన్. నరసింహప్ప
218. సన్నీ కుమార్
219. బి. వెంకటేశ్వర్ రెడ్డి
220. దిలీప్ కుమార్
221. వై. స్వాతి
222. ఎం. ఆదినారాయణ
223. ప్రవళిక భూమిపాగ
224. షబానా అలీ
225. అనిల్ ప్రసాద్
226. టి. నాగోరావు
227. సి.ఎం. పరంధామ
228. ఎల్. గంగాధర్
229. ఎం. అప్పారావు
230. కె. సంతోష్ చారి
231. క్రిస్టోఫర్ వసంత్
232. ఎ. నరసింహా రెడ్డి
233. ఈ. దేవరావు
234. డి. శ్రీనివాసరావు
235. ఎ. రామారావు
236. ఎన్. చిన్న రాము
237. కె. అచ్చయ్య

238. యు. తిరుపతిరావు
239. ఎన్. బాలకృష్ణ రెడ్డి
240. ఎం. తిరుపతయ్య
241. చి. వినోద్
242. సి. బ్రహ్మయ్య
243. సునీల్ కుమార్ సింగ్
244. చి. భగీరథ్
245. రవితేజ రాపెల్లి
246. సునీల్ కుమార్ ఘుడేయి
247. జి.ఆర్. అమరేంద్రుడు
248. పి. గంగులప్ప
249. సి. రవీంద్ర రెడ్డి
250. జె. కోటేశ్వరరావు
251. జి.వై. సతీష్ కుమార్
252. వి. గీత
253. జి. జ్యోతి
254. ఎం. భాస్కర్
255. దిలీప్ కుమార్
256. సంజీవ్ కుమార్ త్రివేది
257. టి. ప్రేమ్ సాగర్
258. సంపత్ కుమార్
259. ఎం. వెంకటరమణ రాజు
260. కె. సరోజ
261. కె. రవి
262. వి. అనిల్ కుమార్
263. రీటా దేవి
264. సంజీవ్ కుమార్
265. టి. భూమేష్
266. సి. రాజశేఖర్ రెడ్డి
267. గీతాంజలి సిన్హా
268. ఆర్. సోమశేఖర్
269. డి. జగన్మోహన్ రెడ్డి
270. ఈ. మధుసూదన్ నాయుడు
271. రామ్‌ప్రవేశ్ కుమార్
272. సయ్యద్ ఖదీర్
273. యు. రవి
274. పి. చంద్రశేఖర్ గౌడ్
275. కె. సుబ్బారాజు
276. కె. బాబు
277. మధుకుమార్ మిత్రో
278. సుజాత బహోత్
279. పఠాన్ ఫక్రున్నీ
280. పి. కేసవులు
281. చందన్‌కుమార్ సింగ్
282. పద్మావతి కందిమళ్ల
283. రాహుల్ రంజన్
284. ఎం.ఎస్. సజిత్
285. ఎస్. విష్ణువర్ధన్ రెడ్డి
286. బి. రణప్రతాప్
287. శ్రీకాంత్ రెడ్డి అయోధ్యాపురం
288. సద్దాల మాధవి
289. చి. మీనాక్షి
290. ప్రమోద్ కుమార్ (గర్గా)
291. మాలతి లత. పి
292. ప్రమోద్‌కుమార్ (దిఘ్వారా)
293. జయరాం కిల్లి
294. ఈ. శివ కుమార్
295. డా. సిహెచ్. వాసుదేవ రెడ్డి
296. జె. శ్రీనివాసులు
297. డా. కిరణ్మయి సాయిజ్యోతి కొర్లగుంట
298. కె. జ్ఞానేంద్ర కుమార్
299. మధుమంజరి
300. డి. నాగేంద్రబాబు
301. వి.జె. సుధీర
302. వెంకటేష్ ఇరుగులపాటి
303. ఎస్. మధు మూర్తి
304. అదూరి పద్మశ్రీ నివేదిత
305. కురువ హరిప్రసాద్
306. శ్రీ పృథ్వి. బి
307. ఎస్. రాణి లక్ష్మీప్రసన్న
308. జె. రాజేశ్వర్ రావు
309. అలోక్ కుమార్
310. టి. సుబ్రహ్మణ్యం
311. పి. కేశవ
312. ఎం. శ్రీను నాయక్
313. దొగ్గల దీప
314. టి. అమృత రాణి
315. ఎ. మౌళి
316. డా. లీలావతి పాలిశెట్టి
317. సి. సురేష్
318. ఎస్. కిశోర్ కుమార్
319. రాగిడి తిరుపతి రెడ్డి
320. దేవిక గాలి
321. ఎం.ఎస్. రాజీవ్
322. నాగలక్ష్మి డి.
323. చి. విజయలక్ష్మి
324. పి. సురేఖ సుధ
325. బి. దేవసహాయం
326. కె. గాయత్రి
327. కంతాల రాణి
328. నరేందర్ నక్క
329. ఎన్. నాగరాజు
330. అంజుమ్ ఫాతిమా
331. బి. తిరుమలరావు
332. టి. స్వేత
333. వై. శివ
334. ఎస్. మహమ్మద్ వసీమ్
335. పి. గంగాధర్
336. ఎస్. రఘు
337. టి. వెంకటరమణ
338. నల్లావుల శ్రీనివాసులు రెడ్డి
339. ఎం. పూర్ణిమ
340. షేక్ మస్తాని
341. గజ్జె రంగయ్య
342. వేజెండ్ల టి. శ్రీనివాసరావు
343. జి. నాగేంద్ర
344. బి. విష్ణువర్ధన్ రెడ్డి
345. ఆర్. రాధిక
346. భావని లఖినానా
347. వీరణాల ప్రభంజన్
348. కె. రాజా
349. బోయ అశోక్ కుమార్
350. ఎన్. హరి కృష్ణ
351. వి. నారాయణస్వామి
352. పోత్నూరు శ్రవణకుమార్
353. సిహెచ్. కామాక్షి కుమారి
354. మనీంద్ర నాథ్ ఉపాధ్యాయ్
355. బి. సంజయ్ కుమార్
356. కె. శిల్ప
357. బోయం శ్రీకాంత్
358. జె. మధు
359. సయ్యద్ నిజామొద్దీన్
360. జి. రవికుమార్

361. మునగాల మధుసూదన్ రెడ్డి
362. ఎస్. మహమ్మద్ రఫీ
363. బడావత్ వెంకన్న
364. కామతం కీర్తి
365. ఎం. సిద్ధార్థ
366. జి. కృపానంద
367. భావని బెలగంటి
368. నాయని రాజ్యలక్ష్మి
369. నిర్మలేందు మృగరాజ్
370. సాయి మధువని ఎల్లా
371. ఎస్. ఇంతియాజ్
372. టి. కార్తీక్
373. సతరూపా గంగూలీ
374. గుగ్గిళ్లపు నాగ మల్లేశ్వరి
375. వి. శశి వర్ధన్
376. బోనాల లింగేష్
377. గౌరిశెట్టి కాళేశ్వరరావు
378. భగీరథ్ పువ్వల, ఖీజూ
379. దిలీప్ కుమార్
380. ఎస్. మహమ్మద్ రఫీ
381. ఎస్. నిస్సార్ అహ్మద్
382. జి. శంకరప్ప
383. పి. నవీన్
384. గద్దల గోపి
385. మద్దిరాల ఎర్రమ రాజు
386. కె. మంజుల
387. కొర్లకుంట వరప్రతాప్
388. జి. అనిల్ కుమార్
389. ఎం. లలిత్ కుమార్
390. రవి రంజన్ కుమార్
391. సతీష్ కుమార్
392. గుండంపాటి పుష్పలత
393. బుర్జుకడి శ్రీనివాస్
394. ఎస్. మధు
395. వి. మహేశ్వరి
396. పి. నందిని
397. కుటగుల్ల హసీనా
398. చందన్ కుమార్
399. సాకే మారుతి
400. డా. ఎస్. ప్రహ్లాదయ్య
401. ఎం. సునీత
402. బొనముక్కల నవీన్ రెడ్డి
403. విజయసింహ చిన్ని
404. డి. లావణ్య
405. కర్నాటి రామకృష్ణ రెడ్డి
406. వరకవి రామరాజు
407. వి. దినేష్ రెడ్డి
408. బడావత్ శ్రీలత
409. శ్రీ రామ్ లిఖిత
410. షేక్ అబ్దుల్ ఖాదర్
411. పి. పద్మజ
412. కె. హరికృష్ణ
413. డి.ఎన్.వి. నారాయణ రెడ్డి
414. గన్నమాని టినోజ్ కుమార్
415. బెల్లపు శ్రీదేవి
416. ఎం. భవ్య
417. సయ్యద్ తౌఫీక్ హుస్సేన్
418. కొమ్ము వరలక్ష్మి
419. బి. దివ్యశ్రీ
420. వేదప్రకాశ్ ఓంప్రకాశ్ సింగ్
421. బి.ఇ. అనిల్ కుమార్
422. నివా చెరుకూరి
423. చాకరాల నాగవర్ధన్
424. అమిత్ కుమార్
425. మల్లిడి రవి కుమార్ రెడ్డి
426. ఎన్. రోజ్ మేరీ
427. శశి భూషణ్ శర్మ
428. అయాన కృష్ణ. డి
429. నంబూరు విజయ
430. గంధం ఆర్లీన్ క్రిస్టినా దేవసికామణి
431. అనిల్ దుర్గం
432. గన్నమనేని లక్ష్మీకాంత్ రావు
433. అన్నా చైతన్య
434. మద్దినేని పవన్ కుమార్
435. గుజ్జుల విష్ణువర్ధన్
436. కారి శ్రీనివాస్
437. కొచ్చర్ల రోహిత్
438. మెతుకు రంజిత్ కుమార్
439. వద్దు భీమశంకర రెడ్డి
440. మటం శణ్ముఖ
441. గండే దివ్యశ్రీ
442. బయిన బోయిన పెద్దిరాజు
443. మద్దిరాల ఎర్రమరాజు
444. చీకటేపల్లి శ్రీనివాసులు
445. గొల్ల గిరీష్
446. టి. చంద్రశేఖర్ (ఎ.సి.ఎ)
447. కాకర్ల రాజశేఖర్
448. దాసరి సోమశేఖర్
449. టి. అన్నపూర్ణ
450. జంగం జయశ్రీ
451. జ్యోతి జస్వంత్ సాయి
452. మేడిగ ప్రసాద్
453. అసాదు నాగరాజు
454. పి.సి. ఆరోగ్యమేరీ
455. సింగంశెట్టి నరసింహారావు
456. సి. కరుణాకరన్ రెడ్డి
457. పార్వతి మహేష్
458. రాజుగారి లక్ష్మీదేవి
459. కె. శేఖర్
460. శ్రీ రామ్ లిఖిత
461. పి. పురుషోత్తం
462. మన్నె శ్రీ సంధ్య
463. డి. బి. సింహనాయుడు
464. చంగలరెడ్డి అనూష
465. జాజున మురళి
466. డా. గొందిపల్లి గంగాధరి
467. సవిత హరికృష్ణ
468. సూరగాని సత్యనారాయణ
469. జరుపుల సంజీవ
470. కోన సత్యవతి
471. లోయే నరసింహారావు
472. వేణుగోపాల్
473. కయ్యూరు శ్రావంతి
474. సందిరి అనిత
475. కనుకం రాజ్‌కుమార్
476. డా. ముదింపాటి భార్గవి
477. పెరుమల్ల యేసుబు
478. బి. దేవకి
479. జన్నె సుమంత్
480. మైత్రి ప్రవీణ్
481. బానోతు శ్రీను
482. ఒత్తూరు సుమ సాత్విక్
483. బూక్య శివరాజ్

484. బి. మధుసూదన రెడ్డి
485. ఆర్తి కుమారి
486. రాహుల్ రాజ్
487. ఎన్. వినాయక రెడ్డి
488. రాచపూడి చైతన్య పవన్ కుమార్
489. డి. అనిత
490. దుర్జయ్ బసాక్
491. బుద్ధే అనిల్ కుమార్
492. బబ్బూరి సచిత్
493. కొనరెడ్డిగారి గిరినాథ్ రెడ్డి
494. గోపి ములుగు
495. డా. దేవన్‌కుమార్ కుడా
496. దినేష్ కుమార్‌యాదవ్
497. మటం శణ్ముఖ
498. వొల్లాల ప్రగతి
499. బక్కె చంద్రకాంత
500. గుంటూరు శ్రీనివాస రెడ్డి
501. పి. ఝాన్సీ లక్ష్మి
502. పెద్ది ప్రియాంక
503. మొహమ్మద్ ఖలీల్
504. గజ్జెల శైలజ
505. సుంకేవార్ రాజేశ్వర్
506. బెరల్లి యశ్వంత్ రెడ్డి
507. కుంచుపు అమర్నాథ్
508. ఆదిత్య రామన్‌బోయి
509. కురుబ కరేగౌడ
510. రామ్ కృష్ణ సత్యం
511. దేవేష్ శుక్లా
512. గౌండెబోయిన శేషాంక్ యాదవ్
513. బి. మౌళి
514. బండారు ఉషన్న శివరాం
515. టి. బాలాజీ
516. జయప్రకాశ్ కుమార్
517. దుర్గ వెంకట రమణయ్య
518. కదిరప్ప
519. కృష్ణపురం రాకేష్ కుమార్
520. సుంకరనం రామలక్ష్మి
521. రాజుగారి లక్ష్మీదేవి
522. బొమ్మగాని అనిల్
523. శరణ్ సుబ్రహ్మణ్యం
524. దూపాటి దనేష్ కుమార్
525. నేనావత్ రాజు
526. చింతల రెడ్డి ప్రసాద్
527. ఎర్రబెల్లి జాహ్నవి
528. సి. వినోద్ కుమార్
529. పెద్దసాని గంగాధర్ రెడ్డి
530. సత్యం కుమార్
531. కొర్సా వెంకటస్వర్లు
532. నేమలాపురి వికాస్ కుమార్
533. వెల్లూరు మోహన్
534. వై. శివశంకర రెడ్డి
535. డా. రామినేని రామాదేవి
536. అంకిరెడ్డి పల్లె రమ్యా రెడ్డి
537. కసుల రోషిణి
538. దొడ్డ చందన
539. నడిమింటి సంతోష్ కుమార్
540. వీరబల్లి పృధ్వీశ్వర్ గౌడ్
541. యెల్మ రాజేందర్ రెడ్డి
542. పూజారి హరిత
543. జిల్లా అఖిల్
544. కథుల అక్షయ
545. కోత గొల్ల వీరేష్
546. డా. చిల్లకూరు వాసుదేవ రెడ్డి
547. మిద్దె వెంకటేశులు
548. సోమశేఖర్ మొర్రెన్నగారి
549. బొంతకర్ల చింతయ్య
550. డా॥ జి. అరుణ
551. రామాయణం గురు భావన
552. షేక్ సైదాబీ
553. పల్లి రఘురామ్
554. దుదేకుల అబ్దుల్లా
555. యరుపు తేజస్విని
556. రత్నప్ప రవికుమార్
557. మండలహల్లి అనిల్ కుమార్
558. కురుబ కరేగౌడ్
559. అంకోలు అభిషేక్‌బాబు
560. కేని షమీర్
561. రూపా శ్రీ ఎం
562. బుసం జితేంద్ర ప్రసాద్
563. అనకల రూపశ్రీ
564. తాటిచెర్ల దాదాఖలందర్
565. వి. సతీష్
566. భీమరపు సుకీర్తన
567. పల్లె వేణుగోపాల రెడ్డి ■

కన్సల్టెంట్లు ... ఎఫ్ పి ఓ సి ఇ ఓలు

1. ఎం. జి. రామారావు
2. బి. జనార్ధన్ సాంబమూర్తి
3. ఎ. ప్రగతి
4. జి. ఆర్తి బాయి
5. ప్రదీప్ పాచినీళ్ల
6. శ్రీమతి నారితారాయ్ చౌధురి
7. ఎం. వంశీకృష్ణ
8. భరత్‌కుమార్ గంజి
9. సయ్యద్ అబ్దుల్ బషీర్
10. నాగేంద్ర వరద
11. మనీష్ కుమార్ మిశ్రా
12. సత్తి శ్రీనివాసరావు
13. వాసుమతి కొతూరు
14. డా. గోపాల్ రెడ్డి
15. రెడ్డి ప్రకాష్ ఆచారి
16. ఎం. అయ్యప్ప నాయక్
17. బసంత్ కుమార్
18. ఎం. విజయ ఉషారాణి
19. లక్ష్మీనారాయణ పలాడి
20. మహేశ్వరి వి.
21. జె. ప్రత్యూష
22. గోలగాని విజయ
23. ఆర్. హనుమంతరాయప్ప
24. ఎ. పద్మజ
25. డా. షేక్ హసన్ సాహెబ్
26. బి. హేమంత్ రెడ్డి
27. డా. శంకర్ దత్త
28. శ్రీ మోహన్ రెడ్డి
29. జి. కార్తీక్ కుమార్
30. బి. చౌడమ్మ
31. ఎ. వేణుగోపాల్ రెడ్డి
32. సూర్యపోగు మురళి
33. డా. శివకామి
34. సుమాల సురేష్

35. చుండి శేషు కుమారి
36. డి. వెంకటలక్ష్మి
37. డా. శేఖర్ శ్రీనివాస్ గద్దం
38. ఈ. హరికృష్ణ
39. డా. కె. అనూరాధ
40. డా. శివకామి ముత్తుస్వామి
41. కొండపాక మంజుల
42. వి. రెడ్డి కళ్యాణ్
43. కె. అనీత
44. మల్లెల నిరోష
45. చిట్టి రామదేవి
46. మూడే నారాయణస్వామి నాయక్
47. జంబరపు శాంతి స్వరూప్
48. తంబళ్ల పల్లి ప్రభా వతి
49. టి. చంద్రశేఖర్ (ూ.జ.ూ)
50. మొండికల్ల భుదేవి
51. సతీష్ కుమార్ సి.ఎ.వి.
52. తారు గొల్ల
53. నీలయ్య జ్యోతి
54. అల్లగడ్డ హారిత
55. నాగేంద్ర ఆచార్య
56. డా. ముదింపాటి భార్గవి
57. కె. రాజేంద్ర ప్రసాద్
58. బొమ్మిదేని ప్రకాష్
59. మేడం కిశోర్ రెడ్డి
60. జైపాల్ సింగ్ కౌశిక్
61. ఎం. నారాయణ స్వామి
62. గూడ మణీష
63. శ్రావంతి బానోతు
64. జాధవ్ సునీల్
65. ఎల్. మహేందర్
66. సి. జ్యోత్స్న
67. కె. రాజ్‌కుమార్
68. కె. సుశీల
69. పి. రాజీవ్ రెడ్డి
70. బి. హరిలాల్
71. వి. పల్లవి
72. వి. మల్లికార్జున
73. పి. శ్రీనివాస్
74. పి. విజయ
75. వి. దేవి
76. జి. లక్ష్మి
77. జి. తులసి నాయుడు
78. ఎల్. సుభాషిణి
79. పి. ప్రియాంక
80. కె. సత్యవతి
81. బి. మౌనిక
82. డి. లక్ష్మి
83. అలీ బెన్నియమ్మ
84. చోడే నాగ గణికన్న
85. పిశాటి మమత
86. జి. ఆదిలక్ష్మి
87. ఎం. స్వాతి
88. డా. శంకర్ దత్త
89. డి. శశికళ
90. బడా శివారెడ్డి
91. డా. కె. రాజారెడ్డి
92. అన్నపూర్ణ. టి
93. వి. విక్రమ్
94. బుడ్జగ్గుల కరణ్
95. సూరగాని సత్యనారాయణ
96. మేత్రి ప్రవీణ్
97. శైలేంద్ర కుమార్
98. రాహుల్ తివారి
99. వాగ్మోడే ద్రోణ చారి
100. సౌరవ్ కుమార్
101. రాజ్ కుమార్
102. జి. ఈ. ఎర్రన్న
103. చిటిబోయిన రవి కిషోర్
104. డి. శశికళ
105. బడా శివ రెడ్డి
106. కరుణాకర్ మంత్రి
107. క్రాంతి కిరణ్ కేదాసి
108. వడకట్టు హేమంత్
109. ఎ. చౌడప్ప
110. తుము భరత్ సింహా రెడ్డి
111. జి. ఎర్రమరెడ్డి
112. అజ్మీరా తిరుపతి
113. చవాన్ అశోక్
114. అమన్ కుమార్ తివారి
115. నితేష్ కుమార్
116. భవేష్ కుమార్
117. అతుల్ రంజన్ కుమార్
118. విమల్ ప్రకాష్
119. సాయి తేజ గొట్టిపాటి
120. ఈతకోటి వీర వెంకట సత్య నారాయణ
121. బొమ్మిదేని ప్రకాష్
122. అంజని కుమార్
123. ప్రేమ్ కుమార్
124. జి. రవికుమార్
125. పి. రమేష్
126. పుసం ప్రేమ్‌కుమార్
127. పి. పురుషోత్తం
128. జె.వి. కృష్ణమూర్తి
129. ఎస్.రామలక్ష్మి
130. ఎ. కలామణి
131. క్రిస్టోఫర్ వసంత్
132. డా. డి. గోపాల్ రెడ్డి
133. డా. కె. రాజా రెడ్డి
134. ఎం. నారాయణస్వామి
135. ఎ.వి. రాజన్
136. వి. విక్రమ్
137. శైలేంద్ర కుమార్
138. సౌరవ్ కుమార్
139. రాజ్ కుమార్
140. జి. ఈ. ఎర్రన్న
141. జి. ఎర్రమరెడ్డి
142. అజ్మీరా తిరుపతి
143. నితేష్ కుమార్
144. భవేష్ కుమార్
145. విమల్ ప్రకాష్
146. బొమ్మిదేని ప్రకాష్
147. అంజని కుమార్
148. ప్రేమ్ కుమార్
149. జి. రవికుమార్
150. పి. రమేష్
151. కల్పనారావు
152. సుధా రాణి ముళ్లపూడి
153. దివ్య జి. మేదర్
154. తొలేటి ఈశ్వర్ రెడ్డి
155. ఆకుల కుమారి
156. బడా శివా రెడ్డి

157. కృష్ణప్ప గారి చంద్రశేఖర్
158. పురం రవివర్మ
159. సాహితి నిమ్మ
160. చెరుకూరి చంద్రకాంతం
161. ఓంకార్ ప్రసాద్ సింగ్
162. మహేష్ అలగప్ప
163. డా. యల్లమంద రెడ్డి
164. శ్రీ వాసిరెడ్డి రమేష్‌బాబు
165. ఎస్. పవిత్ర
166. పెండేల మమత
167. గద్దం తుకారం
168. జి. శ్రీలేఖ
169. బి. నాగలక్ష్మి
170. కొలాపురి రవి
171. ఆకుల సంతోష్
172. జి. నర్సయ్య
173. జి. శ్రీనివాసులు
174. ఎం. సురేష్ కుమార్
175. రచన కొలస
176. తియరుతుల్లై పద్మ
177. పగిడి రవి
178. లద్దునూరి మహేందర్
179. పెండేల మమత
180. గద్దం తుకారం
181. జి. శ్రీలేఖ
182. బి. నాగలక్ష్మి
183. ఆకుల సంతోష్
184. తియరుతుల్లై పద్మ
185. పగిడి రవి
186. మాదం సురేష్ రెడ్డి
187. భావన మూర్తి
188. బొల్లిశెట్టి సాత్విక
189. ఉప్పుల మేఘనా
190. యరన్న లక్ష్మి
191. ధమేరా రమేష్
192. చి. గాల్ రెడ్డి
193. రాధా మింజ్
194. ప్రియా సింగ్
195. డా. సిరిగిళ్ల ప్రహ్లాదయ్య
196. టి. మనీషా
197. కందే నరేందర్
198. జారా హేమలత
199. తేజావత్ మంజుల
200. గుంజా మారేశ్వరి
201. కుమ్మరి సుమలత
202. కమ్మరి స్వప్న
203. పట్లోత్ విజయ
204. పప్పూరు మహబూబ్ బాషా
205. ఎస్. వెంకటేశ్వరప్రసాద్
206. గాజులవర్తి సత్యదేవ్
207. చిన్నోబిరెడ్డి విజయ్‌కుమార్ రెడ్డి
208. వాకిటి రజిత
209. అనూరాధ మింగోలా
210. జి. సుమతి
211. బుర్ర మాధవి
212. ఫరేన్ దేవి సందుపట్ల
213. జంగపల్లి రేణుక
214. మారికంటి శిరీష
215. జంపాల భవాని
216. కె. భారతి
217. గురకొండ భాగ్యలక్ష్మి
218. శిరీష మిట్టకదుపుల
219. నిమ్మగంటి సరిథ
220. సిద్దులూరి విజయనిర్మల
221. కుంచపు నందిని
222. దంతలపల్లి అమూల్యరాణి
223. పెరుమల్ల యేసోబు
224. కావలి మహేష్
225. పి. హరిత
226. డా. కందికొండ శ్రీనివాస్
227. ఎన్. అంబిక
228. కె. కవిత
229. పి. పవిత్ర
230. చికటిపల్లి గౌతమ్ కుమార్
231. కె. ఈశ్వరమ్మ
232. బి. భాగ్యలక్ష్మి
233. డి. కృష్ణమూర్తి
234. జాజున మురళి
235. ఎన్. వినాయక రెడ్డి
236. గోపి రెడ్డి శివశంకర్ రెడ్డి
237. ఎన్. ఆనంద
238. ఎ. నరసింరెడ్డి
239. పరిమి గంగాధర్
240. ఎ. కుమారస్వామి
241. పండోల్ల వేమనారాయణ
242. రోశమ్మ గారి రమేష్
243. లక్ష్మి
244. సదనాల మహాలక్ష్మి
245. పిల్లి మేరి
246. దసరింకి స్వాతి
247. పెనుమాక సునీత
248. సాతాని పార్వతమ్మ
249. నాగల మేరి
250. బి. కావేరి

సాధికారత ఫౌండేషన్

1. బి. ప్రవళిక
2. కాంచన్ కుమారి
3. ఎ. సునీత
4. శేఖర్ రాయప్రోలు
5. దినకర్ కుమార్
6. అనిల్ కుమార్ మిశ్రా
7. పంకజ్
8. నేహా కుమారి
9. రామ్ పలట్ దాస్
10. సంతోష్ కుమార్
11. ధర్మ ప్రకాశ్ కర్ణ
12. అనిల్ కుమార్ సిన్హా
13. దామిని కుమారి
14. పంకజ్ కిశోర్
15. శ్యామ్‌శంకర్ దీపక్
16. నిరంజన్ కుమార్
17. అభిషేక్ కుమార్
18. జసోదా కుమారి పాస్వాన్
19. ఆఫ్తాబ్ ఆలం
20. ఆస్థా అనుపమ్
21. అజయ్ కుమార్
22. సునీల్ కుమార్ సింగ్
23. దుర్జయ్ బసాక్
24. సుర్జీత్ కుమార్ సింగ్

25. స్వయం శంకర్
26. చందన్ భారతి
27. సంజయ్ కుమార్
28. రామావతార్ శాస్త్రి
29. నిరన్ కుమార్
30. సోను కుమార్
31. కుమారి కవిత
32. నవల్ కిశోర్
33. ఉమేష్ కుమార్ మిశ్రా
34. సమీమ్ ఆలం
35. హేమంత్ కుమార్
36. రాజేష్ కుమార్ ఝా
37. ఆశా కుమారి
38. దీపక్ కుమార్
39. సుధీర్ కుమార్
40. వికాస్ రంజన్
41. కృష్ణ మురారి పాండే
42. రాజీవ్ రంజన్
43. పంకజ్ కుమార్ సింగ్
44. సంజయ్ కుమార్ తివారీ
45. నూతన్ సింగ్
46. సంజయ్ కుమార్
47. సంతోష్ కుమార్ సాహ్
48. ధనంజయ్ కుమార్ సింగ్
49. ప్రవీణ్ కుమార్ సింగ్
50. రాజీవ్ కుమార్
51. ఊర్మిళ కుమారి
52. రంజీత్ కుమార్
53. మనోజ్ కుమార్ సింగ్
54. షిప్రా కుమారి కుందు
55. అమిత్ కుమార్
56. ప్రియాంక కుమారి
57. అరుణ్ కుమార్ సాహ్
58. అమిత్ ప్రకాష్
59. సుధీర్ కుమార్
60. కీర్తి
61. అంబికా ప్రసాద్
62. ఆనంద్ భైరబ్
63. మంటు కుమార్
64. సంగీతా సింగ్
65. స్వీటా కుమారి
66. కాంచన్ కుమారి
67. పూనమ్ కుమారి
68. సావిత్రి కుమారి
69. సునీతా దేవి
70. శశికళ కుమారి
71. షబ్నమ్ హయాత్
72. చున్ని కుమారి
73. సంజిత్ కుమార్
74. బి. నాగత్రినాథ్
75. పుబా భారతి
76. విక్టర్ కుమార్ సింగ్
77. అరుణ్ కుమార్ మిశ్రా
78. రష్మి జైస్వాల్
79. మనీష్ కుమార్
80. కుమ్‌కుమ్ కుమారి
81. బుల్‌బుల్ కుమారి
82. రామ్‌శిష్ చౌదరి
83. టింకూ కుమార్ మాలిక్
84. రేణుకుమారి
85. అభిషేక్ కుమార్
86. శైలేంద్ర రామ్
87. స్వయం ప్రకాష్
88. రాహుల్ రంజన్
89. ఆశుతోష్ కుమార్ సింగ్
90. జొన్నల శ్రీరామ పాపిరెడ్డి ■

అనుభవంతో రాటుదేలని సలహా ఆచరణలో తేలిపోతుంది

భూమి, నీటి సంరక్షణ మరియు యాజమాన్యం

భూమిలో సారం ... మొలకకు ఆధారం

కీలక దశలో అందే నీరే పెరిగే పంటకు జీవం

చేపట్టే పనులు

నీటి సంరక్షణ - యాజమాన్యం

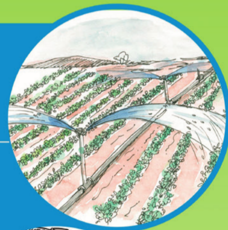

సూక్ష్మ సాగు - స్ప్రింక్లర్

సూక్ష్మ సాగు - బిందుసేద్యం

పంటకు జీవం
రెయిన్‌గన్

భూగర్భ నీటిని
పంచుకోవడం

ఆరు తడి
పంటలసాగు

సోలార్
పంపుసెట్ల ఏర్పాటు

భూసార, నీటి సంరక్షణ

గ్రిడ్ లాక్ పద్ధతి

పొలాలలో నీటి కుంటలు
(ఫార్మ్ పాండ్)

చిన్న చిన్న
ఊట కుంటలు

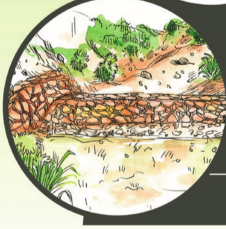

రాతి కట్టలు

NABARD

RNI Regd.No: TELTEL/2003/16365 MAHILA SADHIKARATHA Postal Regd No: HCD-1064/2024-26
Publication Date:01-07-2026 Posting at BPC-1V Patrika Channel, Nampally, Hyderabad-500001 Posting Date: 05/06-07-2026

ఏపిమాస్ ప్రస్తుత పాలక వర్గం

కె. మాధవ రావు-ఛైర్మన్ , మహాపర అలి-వైస్ ఛైర్ పర్సన్ , చిరంజీవి చౌదరి, ఎన్ వి రమణ, డబ్ల్యు ఆర్ రెడ్డి ,గౌరీ కృష్ణ

మోహనయ్య, సుధారాణి , సి ఎస్ రెడ్డి, కళామణి, రామలక్ష్మి , కె వి సుబ్బారావు

రజతోత్సవ ప్రస్థానం... కొన్ని విశేష దృశ్యాలు...

ఏపిమాస్ కు అవార్డులు ; ప్రగతి ప్రేరణ పురస్కారం .... సుస్థిరాభివృద్ధి మార్గదర్శక పురస్కారం -

ఉత్తమ స్వయంసహాయ సమాఖ్యలకు ఏపిమాస్ జాతీయ పురస్కారాలు ... వరుసగా ఐదు సంవత్సరాలుగా ...

To ADDRESS

శ్రీ సుభాష్ పాలేకర్ సహా , ప్రకృతి వ్యవసాయ ప్రముఖులతో సమావేశం

బట్వాడా కాకపోతే దయచేసి ఈ చిరునామాకు తిప్పిపంపండి

ఎడిటర్, మహిళా సాధికారత, ఏపిమాస్ కార్యాలయం, ప్లాట్ నెం.11-12, హుడా కాలని, తానీషానగర్, డ్రీమ్‌వ్యాలీ దగ్గర, మణికొండ, రంగారెడ్డి జిల్లా, హైదరాబాదు-500089